

Kot. 13 fuzet 1-2
1906: jan.-feb.

QL
461
.R873
ENT

QL
461
R873
ENT

Ent. Soc. Wash.

XIII. kötet. 1906. Január-Február 1. 2. füzet.

Ent. Soc. Wash.

ROVARTANI LAPOK

HAVI FOLYÓIRAT

különös tekintettel a hasznos és kártékony rovarokra.

*

DR. BEDŐ ALBERT   BIRÓ LAJOS   DR. CHYZER KORNÉL
DR. ENTZ GÉZA   MOCSARY SÁNDOR

KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL

SZERKESZTIK

A. AIGNER LAJOS ES CSIKI ERNŐ.

BUDAPEST, 1906

A ROVARTANI LAPOK SZERKESZTŐSEGE ES KIADÓHIVATALA

VIII., FŐHERCEG SÁNDOR-UTCA 19.

Megjelenik minden hónap első napján, július és augusztus havak kivételével
Előfizetési ára egész évre 8 kor.

Tartalom.

<i>Mocsary A.</i> : A méhfélékről.	1
<i>A. Aigner Lajos</i> : Magyarország pillangói IX.	6
<i>Dr. Váγγελ Jenő</i> : Adatok Magyarország rovar-faunájához ...	10

Külföldiek.

<i>A. Aigner Lajos</i> : Az ákáczfa rovarellenségei s azok irtása	42
<i>D. E.</i> A <i>Polistes gallicus</i> ról	43
<i>D. E.</i> A <i>Saturnia Pyri</i> petéiről	43
A hangyák életszívóssága	43
<i>A. Aigner Lajos</i> : A levéltetvek és a lepkék	44
Az éjjeli rovarfogás új módja	45
Rovarak életkora	45
Herkulesfürdői lepkék	45

Irodalom.

<i>Annales hist-natur. Musei nationalis hungarici.</i> Bd. III. 1905.	46
<i>Schultze A.</i> , <i>Ceutorrhynchus</i> -Arten etc. <i>Ism. Csiki Ernő.</i>	46

A kir. magy. Természettudományi Társulat állattani szakosztálya minden hónap első péntekén (VIII. Eszterházy-utca 16.) ülést tart. Vendégeket szívesen lát.

A budapesti entomologusok *minden pénteken este* a Muhr-féle vendéglőben (Kerepesi-út 44.) találkoznak.

Kedvezmény.

Az 1897., 1898., 1899., 1900., 1901., 1902., 1903 és 1904-iki teljes évfolyammal még szolgálhatunk. Új előfizetők fele áron kaphatják. Az előbbi kötetekből csak a II. kötet kapható, ára 6 kor. Az I. és III. kötetet készpénzen visszaváltjuk.

Az előfizetési összegek kiadóhivatalunkhoz (IV., Molnár-utca 24.) czimzendők.

A méhfélékről.

Irtta *Mocsáry Sándor*.*)

A magyar állam területéről eddig csaknem 600 s az egész földről — Dalla Torre nagy katalogusa szerint — mintegy 5400 méhfaj ismeretes. A „Magyar Birodalom Állatvilága“ című nagy munkában igaz ugyan, hogy csak 565 fajt soroltam fel; de azóta az újabb gyűjtések és meghatározások alapján e szám már 25 újabb fajjal gyarapodott és még mindig vannak a Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményében egyes *Anthrena-Halictus*- és *Sphcodes*-fajok, melyek bővebb tanulmányt igényelnek s még csak ezentúl lesznek meghatározandók, úgy hogy bátran elmondhatjuk, hogy méhfaunánk nemcsak egyike a legérdekesebbeknek, hanem egy szersmind Európában a leggazdagabb is, a melyben nemesak közép-európai és földközi tenger melléki fajokkal találkozunk, hanem számosan közülök Dél-Spanyolországból, Dél-Oroszországból, Algiréből, a Kaukázusból, sőt Turkesztánból vannak leírva. A Német birodalomból mintegy 400, Olaszországból 500, Franciaországból 550 faj ismeretes. Hazánk ilyféle állatai tehát fajgazdagságra nézve ezeket jóval felülmúlják.

Dalla Torre katalogusa 1896-ban jelent meg; azóta mintegy 300 új fajt írtak le, úgy hogy az eddig ismert méhféléket (*Apidae*) 5700 fajra tehetjük. Ha most még tekintetbe vesszük a különféle gyűjteményekben még meglevő s eddig még le nem írt új fajokat s ama körülményt, hogy még mennyi eddig nem ismert és nem gyűjtött faj lappanghat a különböző világrészek területén: aligha tévednénk, ha a földön élő méhféléket mintegy 10,000 fajra becsüljük. A Magyar Nemzeti Múzeum gyűjteményében eddig mintegy 2500 faj van meg, s így a létező fajoknak körülbelül negyed része. Ez olyan tekintélyes szám, a milyennel talán egyetlen múzeumnak a gyűjteménye sem dicsekedhetik, s a melynél csupán Friese Henrik-nek van nagyobb gyűjte-

---

*) Felolvasta szerző a Magyar orvosok és természetvizsgálók 1905 évi szegedi vándorgyűlésén.

ménye, aki az én dolgozataim által figyelmissé tétetve, 1885—86-ban tíz hónapot töltött Magyarországon a Múzeum méhféléinek tanulmányozásában, s a ki ma kizárólagosan csak ilyeneket gyűjtve, e szaknak első specialistája.

A méhfélék nagy családjának fajai nagyságra és színezetre nézve igen különbözők. Egy részük a közönséges méhhez hasonló szürke ruházatot visel; mások ellenben esupa tarka-barka állatok, a színek különféle vegyületével, sőt Dél-Amerikában vannak olyanok is, melyek aranyos vagy ezüstös szalagokkal vagy foltokkal ékítvek. Nagyságok 4—30 mm. között váltakozik, s míg a mi fajaink többnyire csak 8—15 mm. nagyságúak, addig a tropikus tájak lakói között találunk 20—30 mm. nagyságúakat is.

Életmódjuk különfelesége szerint két nagy csoportra oszlanak, ú. m. *igazi méhekre* és *élősd*i vagyis *kakukméhekre*. Az igazi méhek vagy *társaséltűek* vagy *magánéltűek* a szerint, a mint kisebb-magyobb társaságban élnek s úgynevezett *dolgozók*, azaz elsatnyult ivarszervű kisebb nőstényeik is vannak; vagy pedig csak egyenkint élnek s csak hímekből és nőstényekből állanak, mint milyenek a kakukméhek is. A társaséltű méhek társasága ismét vagy *folytontartó* (*Apis*, *Mellipona*, *Trigona*), melyben a társaság folytonosan megújul az újabb nemzedék által; vagy pedig csak *egynyári* (*Bombus*), a hol őszkor az egész társaság feloszlik, a hímek és dolgozók elhálnak, a termékenyített anyák ellenben kitelelnek, hogy tavaszkor új társaságnak, új államnak adjanak létet.

Az állatvilág egyik legnagyobb nevezetessége a *mézelő* vagyis *szelűd méh* (*Apis mellifica*), mely ma már az északi szélesség 64-ik fokáig mindenütt el van terjesztve s az emberiség egyik leghasznosabb háziállatává lett. Alig is van olyan régi kútfő, vagy szóbeli hagyomány, melyben a mézelő méhről szó ne volna. A méh kedvencz tárgya volt mindenkor a költészetnek is. A mézelő méh állama csak egyetlenegy anyából, a királynéből, néhány száz hím és 10—60 ezerig terjedhető munkásokból áll. A munkásméhek egy évnél tovább nem élnek, vagy még addig sem, néha alig pár hétig vagy hónapig, s rendszerint nem természetes halállal mulnak ki, hanem kötelességük teljesítése közben pusztulnak el. Az exotikus *Mellipona* és *Trigona*-fajoknak is csak egy királynéjuk van.

Az igazi méhfélék legnagyobb csoportját a *magánéltű gyűjtő méhek* teszik, melyek egyenkint s nem társaságban élnek. Ezeket *művész méheknek* is nevezik és méltán, mert közülök mind-

egyik anyja a maga gyermekei számára, igazi művészi sejteket, azaz bőlesőket készít s ellátja azokat életútjaikra mézzel és virággporral, vagy csak virággporral; ő maga pedig hivatását már betöltve, valahol a virágok között hal el, a nélkül, hogy gyermekeit valaha láthatná.

A művészméhекnél csak hímek és nőstények vannak; a dolgozók itt egészen hiányzanak. Minden egyes nőstény sejteket készít petéi számára, még pedig minden egyes pete részére egy önálló sejtet. A sejtek a földben, kövek alatt, régi fatörzsek üregeiben, falhasadékokban, a rózsza- és szederbokrok kivájt törzseiben vagy ágaiban, a házfalak és födelek üreges nádjaiban, üres gubacsokban vagy esigaházakban vannak elhelyezve. Sok fajnak több nemzedéke van egy évben, míg másoknak a kifejlődésére egy egész év szükséges. A legtöbb gyűjtőméhet tavaszkor találjuk, május és június hónapokban, a nyáron már sokkal kevesebb faj jelenik meg, őszkor ismét többet lehet látni; ezek egy részének nőstényei kitelelnek (*Bombus*, *Halictus*) a földben vagy más a hideg ellen védett helyeken és sejteket csak tavaszkor építenek.

A magánéltű gyűjtőméheket fészükük építése szerint fel lehet osztani: *kaparó méhekre* (*Eucera*, *Tetralonia*, *Nomia*), melyek csak a földben fészkelnek és fészkeiket csak földből készítik; *faméhekre* (*Xylocopa*, *Ceratina*), melyek sejtjeiket a fákban s a szederbokrok ágaiba építik, a hol vagy egyes sejteket, vagy hosszú csöveket vájnak ki; *pehelyméhekre* (*Anthidium*) melyek sejtjeiket főleg az ajakos növények s a birsalmafák leveiről leszedett pehelyből készítik; *levélmetsző méhekre* (*Megachile*), melyek gyűszű alakjához hasonló sejtjeiket a földben, növénysszárakban vagy fatörzsekben, erős rágójukkal a különféle növényekről lemetszett, leginkább kilencz darabból a legművésziesebb módon, minden rágasztószer nélkül állítják össze; *kárpitos méhekre*, melyek sejtjeiket a földbe teszik, s azokat viráglevellel kibélelik, ilyen nálunk az *Osmia* (*Anthocopa*) *papaveris* Latr. nevű méh, mely e czélra a pipacs leveleit használja fel; végre *anyagválasztó méhekre*, melyek szájukon át bizony folyadékot boesátanak ki, mely megkeményül s fal- vagy földlyukakban ebből készítik sejtjeiket.

A méhfélék álczáinak táplálkozására, az élősködők kivételével, virágport hordanak be, maguk pedig a virágok édes nedvével táplálkoznak. A virágpor meggyűjthetése végett a méhfélék különös szerkezettel vannak ellátva testük bizonyos részein, némelyeken a hátsó lábszárak fejének első íze feltűnően szélesre lapított s fényes, sima külrészein kissé bemélyedett, elein pedig

hosszú szőrszálakból van megrakva (*Apis*, *Bombus*): másoknál a a czombon és lábszárakon hosszú szőröket, inkább szörpamat van (*Podalirius*, *Eucera*, *Anthrena*), s azért ezeket *lábongyűjtőknek* (*Scopulipedes*) nevezik; ismét másoknál e czélra a has hosszú szőrszálakkal megrakott s a miatt *hasongyűjtőknek* (*Dasygastrae*) mondatnak, ezeknél a hátsó lábak szőrössége nem jön tekintetbe, valamint az utolsó osztálynál, az élődiekénél sem, melyeknél a has és hátsó lábszárak többé-kevésbé kopaszok.

A természet folytonos testvérharez színhelye; egyik állat a másiknak ellensége, s egyiknek a halála a másiknak ad életet. Így van ez a méhféléknél, hol a gyűjtőméheknek legnagyobb ellenségei saját vérrokonai: az *élősködő* vagyis *kakuknméhek*, melyeknek gyűjtőkészülékük nincsen. Hogy tehát saját nemeiknek és fajaiknak fennmaradását biztosíthassák, valóságos csempészetet űznek. Petéiket ugyanis a magánéltű gyűjtőméhek sejtjeibe rakják, miután azok az álcák részére táplálékkal már el vannak látva. Rendesen ezek társaságában vannak, vagy fészkeik közelében tartózkodnak s várják, míg a tulajdonosnő fészket elhagyja s a távollétet felhasználva, petéiket a már eleséggel ellátott fészkekbe csempészik. Az élősködő petéi sokkal előbb kelnek ki, gyorsan fejlődnek s a fészkepítő álcáinak kikelése előtt már felemészítik az ezek részére rendelt táplálékot, úgy hogy ezeknek éhen kell halniok. Egy sejtben sohasem lehet két álcát vagy bábót találni, mert kettőnek az eleség kevés volna.

Az összes méhféléket illetőleg még megjegyzem, hogy a hímek jobbára karesűbbak, csápjaik rendesen hosszabbak, színezetük is a nőstényekétől sokszor egészen eltérő, s mert fulánkjuk nincsen, az őket ismerő bűvár már szabad kézzel leveszi a virágookról, a hol egyenkint vagy csoportokban alusznak. Sőt vannak apróbb fajok, melyek a virágok bokrétájába rejtőznek s a virág őket szirmai közé zárja. (*Eriades*.)

Midőn a méhfélék a méz s a virágpor gyűjtésével foglalkoznak, a virágport szőrös testükkal egyik virágról a másikra viszik, és ekként a virágok termékenyítését eszközlik. E tekintetben tehát a méhfélék nagyon hasznos állatok s a természet nagy gazdaságában fontos tényezők.

*

A méhfélék egyes, nagyobb számú fajokat magában foglaló nemeinek földrajzi elterjedését illetőleg, a szakbűvárokat talán érdekelni fogja az alábbi összeállítás.

1. *Apis mellifica*-t, mint fentebb említettük, az angolok a

Föld minden részében, egész a 64-ik szélességi fokig elterjesztették; önálló *Apis*-fajok csak a Himalajától délre és a Csendes-Oceán szigetein élnek, melyek a mienknél vagy nagyobbak (*Apis dorsalis*) vagy sokkal kisebbek (*Apis indica, florea*).

2. A mi szelíd méhünket más világrészekben a *Mellipona*- és *Trigona*-fajok helyettesítik. A *Melliponák* csak Dél-Amerikában, a *Trigonák*, Európát kivéve, mindenütt élnek, legkevesebb számmal Afrikában, legnagyobb számmal Dél-Amerikában.

3. A dongóméhek, a *Bombus*-fajok, kivéve Dél-Afrikát és Ausztráliát a Csendes-Tenger szigeteivel együtt, mindenütt élnek, még a legészakibb tájakon is, a hol csak némi növényzet terem. Legtöbb faj van Észak-Európában, Észak-Ázsiában és Észak-Amerikában, kevesebb számmal Dél-Ázsiában és Dél-Amerikában.

4. *Podalirius* genus mindenütt elterjedt; legtöbb faja van Dél-Európában, Észak-Afrikában és a Kaukázusban; csak kevés számmal élnek Dél-Amerikában, hol őket és az *Eucérákat* a gyönyörű *Eulema*-, *Epicharis*-, *Euglossa*- és *Centris*-fajok s ezeknek élősdiei: az *Acanthopus*-, *Mesocheira*-, *Thalestra*-, *Aglae*- és *Exorathe*-fajok helyettesítik.

5. Az *Eucera*-k legnagyobb számmal élnek Közép-Európában Észak-Afrikában, az ázsiai Orosz birodalomban és részben Észak- és Közép-Amerikában, de hiányzanak Ausztráliában.

6. A *Xylocopa*-nem fajai mindenütt el vannak terjedve, legcsekélyebb számmal Európában, legtöbb van belőlük Ázsiában és Afrikában.

7. A *Ceratina*-fajok mindenütt vannak, kivéve Ausztráliát, a hol őket néhány fajjal az *Exoneura*-nem helyettesíti.

8. A *Panurgus*-nem csak Európában, Észak-Afrikában és Észak-Európában fordul elő.

9. A *Nomia*-fajok hiányzanak Amerikában.

10. A *Dasipoda*-nem fajai Dél-Európában és a Kaukázusban, élnek, egyik fajuk Egyiptomban honos, más világrészekben hiányzanak.

11. Az *Anthrena*-nem fajai főleg Európában, a Kaukázusban és Észak-Amerikában találhatók. Afrikában csak néhány faj él, úgyszintén Dél-Amerikában is. Ausztráliában teljesen hiányzanak.

12. A *Halictus*-fajok az egész világon el vannak terjedve, legkisebb számmal Afrikában és Dél-Amerikában, hol őket az utóbbi helyen az *Augochloa*- és *Anapostemon*-fajok pótolják,

13. Az *Osmia*-nem fajai főleg Európában, Észak-Afrikában, a Kaukázusban és Turkesztánban vannak elterjedve, kevesebb számmal élnek Észak-Amerikában, ellenben hiányzanak Ázsia és Afrika melegebb országaiban.

14. A *Megachile*-fajok mindenütt el vannak terjedve, legtöbb éi Ázsiában és Afrikában.

15. *Anthidium*-faj legtöbb van Közép- és Dél-Európában, a Kaukázusban, Algírban és Észak-Amerikában; kevés Dél-Ázsiában és Dél-Afrikában; ellenben hiányzanak Ausztráliában és a Csendes-Tenger szigetein.

16. *Coelioxys*-faj mindenütt van, legkevesebb Ausztráliában.

17. Az *Lepeolus*-nem hiányzik Ázsiában és Ausztráliában.

18. A *Nomata* nem főleg Közép- és Dél-Európában, Algírban, a Kaukázusban, Turkesztánban és Észak-Amerikában él és csak egyes fajok találhatók Ázsiában és Afrikában.

Magyarország pillangói.

Irta A. Aigner Lajos.

XI.

12. *Colias Chrysotheme* Esp.¹⁾

Esper, Die Schmetterlinge in Abbild. I. tab. 65. fig. 3, 4. (1777).

A felület világos vöröses sárga, a mellső szegélyen és az erektől átszelt, meglehetősen széles fekete szegély felé sárga színű. A nőtényen a fekete szegélyben zöldes sárga nagy foltok állnak, a melyek az alsó szárnyon a fekete színt szinte elnyomják. A középfolt a felsőszárnyon fekete (alul ezüstös fehér pupilával), a szürkésen behintett alsó szárnyon vöröses sárga (alul kettős fehér pupillájú). Fonákja zöldes sárga; a felső szárny töve vöröses sárga; szegélyén fekete pettyek sora áll; az alsó szárnyon szabálytalan alakú vöröses barna szegélyfoltok mutatkoznak.

Hazánk kevés helyén 2—3 ivadékban leginkább nedves reteken található. A nyári ivadék többnyire élénk ibolyás esillogású; a tavaszi mindik kisebb, halványabb és jóval ritkább.

Budapesten nagy példányok (40—44 mm.) röpjűnek, a Fertő táján oly kicsinyek (37 mm.), mint Bécs környékén.

Világos színű példányokon csak a két szárny discusa mu-

¹⁾ Chrysotheme: nimfa neve.

tat narancsszint, a mely sötétebb példányokon annyira túlsúlyt nyer, hogy a citromszín csupán a felső szárny elülső szegélyén és az alsó szárny belső szegélyén válik láthatóvá. A ♂ fekete szegélyszávja olykor igen széles, ugyanilyen az alsó szárnyon (kivált közepén), de itt néha igen keskeny is. A ♀-nél az alsó szárny szegélyszávja, illetve a sárga pettyek sora többé-kévéssé jól kifejtett, néha fekete határa befelé alig jelzett.

Peléje hengeres, fehéres vagy sárga. *Herényója* szennyes zöld, oldalt fehérszélű élénk vörös sávval, 18—22 mm. hosszú.

Előfordul a következő szomszédországokban: Sztájerország, Alsó-Ausztria, Csehország, Galiczia, Bukovina, Oláhország.

Elterjedési köre: Salzburgtól az Uralig (39—80°), Prágától Kis-Ázsiáig (50—90°)

13 *Colias Edusa* F.²)

Fabricius, Mantissa Insectorum p. 23. (1787); *Hyalæ* Esper, Die Schmetterlinge in Abbildungen I. tab. 4. fig. 3, tab. 36. fig. 3 (1777).

Felülete vöröses sárga (narancsszínű), széles fekete szegélyvel, melyet a hímen a vöröses sárga erek szelnek át, a nőstényen pedig sárga pettyeket zár magában s az alsó szárnyon a belső zugot alig vagy épen nem éri el: az alsó szárny szegélyében álló pettyek meglehetősen kicsinyek és kerek, de határozatlan körvonalúak. A középfolt a felső szárnyon fekete, a szürkés behintésű alsó szárnyon vöröses sárga. A szárnyakon alul a szegélyen sötét pettyek foglalnak helyet; az alsó szárny középfoltja kerek, kettős fehér pupillájú.

Hazánkban hegyi és erdei réteken, némely évben ország-szerte gyakori 2—3 ivadékból, Hunyadmegyében különösen szép nagy példányokban (46—52 mm.); az őszi ivadék közt olykor csak 20 mm szélességű törpe példányok is akadnak. A nyári ivadék a leggyakoribb, kivált luczernásokon röpködve.

A ♂-nél a felső szárnyak némelykor igen széles fekete szegélye gyakran sáv alakjában a belső szegély közepéig terjed. Az alsó szárnyon a szegély sok esetben igen széles, mindig szélesebb mint *C. Myrmidone*-nél és legtöbbször a belső szegélyig fut alá.

A változóbb ♀-nél a felsőszárny szegélyszávja többnyire szintén igen széles s a benne álló sárga pettyek száma olykor 3-ra (a 2. 5. és 6. sejtben), söt ritkább esetben kettőre (a 2. és 5. sejtben) lepad. A szegélyszáv az alsó szárnyon — ritkán annak

2) *Edusa*: görög istennő.

mellső szegélyén is — olykor igen szélesen (mindig szélesebben mint *C. Myrmidone*-nél) folytatódik; fekete belső határa a szárny alsó felében nagyobbára gyöngöge vagy alig jelezett, a benne álló sárga pettyek néha csak a mellső szegélyen, ritkábban egészen is hiányoznak. Egy rendkívül érdekes példánynál a felső és alsó szárny egész szegélyszávjá teljesen fekete, minden sárga petty nélkül. Ezt a példányt, melyet Ujhelyi József Budapesten fogott, mint ab. *Páveli* Aig. irtam le. Az efféle elsötétetett példányokon az alsó szárny középfoltja rendszeren igen nagy.

A fehéres ab. *Helice* Hb.²⁾ gyakorta több évig igen ritka s ennél fogva aránylag kevés helyen figyelték is meg. Átmenet hozzá az ab. ♀ *helicina* Obth.³⁾ (*Ambuissoni* Car.), melynek narancs színezése a törzsalakénál jóval halványabb, szegélyszávjának színe is barnásba játszik. Ezt eddig csak Pujon, Hunyad-megyében figyelték meg. Ugyanott fogtak igen ritkán oly különben rendes színezésű példányt is, melynek szegélyszávjá barnás fekete.

Petéje fehéres zöld, két végén kihegyesedett. *Hernyója* sötét zöld, fehéres vagy vöröses oldalsávval, 39—40 mm. hosszú. jun. és aug. *Cytisus capitatus*, *austriacus* és *laburnum* (zanót), *Onobrychis sativa* (kakasfej), *Medicago sativa* (csigacső), *Vicia*- (babó) *Lotus*- (kerep) és *Trifolium*- (lóhere) fajokon.

Előfordul az összes szomszédországokban. Elterjedési köre: Schleswigtól Nubiáig (55—20°), és a Kanári szigetektől Szibiriáig (1—150°) és Észak-Amerikáig. Az ab. *Helice* csak Boroszlótól Nubiáig (52—20°) és Spanyolországtól a Kaukázusig (10—65°) fordul elő.

14. *Colias Myrmidone* Esp.¹⁾

Esper, Die Schmetterl. in Abbild. I. tab. 65. fig. 1. 2. (1777).

Felülete sárgás vörös, az előbbiénél élénkebb színű, s amazénál keskenyebb és a hímen az erek által át nem szelt fekete szegélylyel, a nőtényen a szegélyben világos színű pettyek állnak, melyek a felső szárnyon élesen körvonalozottak és kisebbek, az alsó szárnyon pedig nagyobbak, csaknem négyszögűek s a belső szegélyt igen megközelítik. A középfolt a felső szárnyon fekete (alul világos pupillájú), a kevésbé szürkés behintésű alsó szárnyon sárgás vörös vagy határozatlanul körvonalozott, (alul

1) Pável János rovarász tiszteletére.

2) *Helice*: nimfa neve.

3) *Helicina*: *Helice* kicsinyítése.

4) *Myrmidonok*: thessaliai nép.

barnás keretű és kettős fehér pupillájú). Fonákja sárga; a sötét pettyek a szegélyen elmosódottak.

Egész Magyarországon található, a Tengermellék kivételével, de sehol sem gyakori 2. sőt talán 3 ivadékbán is. átlag nagy példányokban (44—52 mm.), melyek közül a gyakoribb nyári ivadék többnyire élénk ibolyás tünetű.

A ♂, rajzban és színezésben meglehetősen állandó. Az alsó szárnyon a fekete szegélyszáv csaknem egyenletes szélességben fut végig; előtte lefele, az egész szárny mentén, többé-kevésbé tisztán látható világosabb színű félholdak sora mutatkozik. Egy inkább vöröses ♀ példánynál az összes rajzok barnás szürke-feketék, míg a felső szárnynak minden sejtjében egy-egy sárga petty áll, melyek együttvéve kénes sárga szalagot alkotnak, a mely különösen a kevésbé sötéten szegélyezett alsó szárnyon élénken tűnik fel. Más (aradi) ♀ világosabb narancsszínű (a *C. Edusa*-nál is világosabb), felső szárnyának mellső szegélye azonban sárga. Ez átmenet az ab. *flavescens* Garb.-hoz²⁾ mely Mehádián is előfordul s a törzsalakhoz úgy viszonylik, mint az ab. *helicina* az *Edusa*-hoz. Ennek egyik feltűnően eltérő ♀ szintén sárga a mellső szegélyen és csupán *discusa* narancsszínű, rajzai pedig barnás feketék, felső szárnyának szegélyszávjában a sárga pettyeknek csupán némi nyoma látszik, szintúgy mint az alsó szárny 5. és 6. sejtjében úgy, hogy itt a szegélyszávnak sárga eleme csakis az alsó szárny alsó felén érvényesül, az egész száv pedig szinte egészen fekete. Ennél jóval világosabb színű, azaz fehéres az ab. ♀ *alba* Stgr.²⁾, melyet csak Poprád és Eperjes környékén figyeltek meg és mely a törzsalakhoz úgy viszonylik mint az ab. *Helice* az *Edusa*-hoz.

Petéje fehér, két végén hegyes, a nőstény egyenkint rakja le. *Hernyója* zöld, sötét háti vonallal és világos zöld oldalsávval, kitehelve áprilisig és június-júliusban *Cytisus biflorus*, *nigricans*, *berolinensis* és *ratisbonensis*en él. *Bábja* zöldes sárga vagy szürkés zöld.

Előfordul az összes szomszédországokban, Elterjedési köre: Regensburgtól az Altajig (30—110°) és Kasantól Kis-Ázsiáig (55—40°)

²⁾ Sárgába játszó.

³⁾ A fehér.

Adatok Magyarország rovar-faunájához.

(Közlemény a budapesti Paedagogium biológiai laboratóriumából.)

Közzéteszi *Dr. Ványel Jenő*.¹⁾

IV. Coleoptera. Bogarak.

A bogarak gyűjtésében négy év óta részt vett ugyan valamennyi III. éves hallgató, de különösen feladata volt a Coleoptera-akkal való foglalkozás 1901-ben Markó Györgynek, 1902-ben Henz Mátyásnak, 1903-ban Domide Antalnak, Pécsváry Antalnak és Mórocz Sándornak, 1904-ben pedig Fülöp Áron, Keller Aladár, Mihalik József, Elfer Dávid, Zechmeister Rudolf és Móczár Miklósnak. A fajokat összehasonlítás útján határoztuk meg, a kétes fajokat a Nemzeti Múzeum állattani osztályában voltak szívesek meghatározni és felülvizsgálni; különösen pedig Kuthy Dezső ör. úr segédkezett, amiért kellemes kötelességem mind a nevezett osztály Igazgatóságának, mind jelesen az említett nagyérdemű szakfőnöknek az intézet, hallgatóim és saját magam nevében is leghálásabb köszönetet mondani.

A hallgatók gyűjtöttek 1901-ben 600, 1902-ben 2445, 1903-ban 2650, és 1904-ben 11560, vagyis négy év alatt összesen 17255 példányt, amely közt 1158 faj bogár van képviselve. A termőhely adatok száma 4267-et tesz ki.

A meghatározott bogarak névjegyzékét a kir. m. Természettudományi Társulat által kiadott „A Magyar Birodalom Állatvilága, Kuthy Dezső: Coleoptera“ című munka alapján sorolom fel.

Fam. Cicindelidae.

Cicindela campestris L. I. Budapest (Ujlak, Farkasvölgy, Aquincum, Svábhegy, Istenhegy), Félégyháza; II. Kőszeg, Kőhidgyarmat, Perkáta; III. Pútnok, Selmezbánya, Pálfalu, Garamberzence; IV. Kassa, Gyertyánliget; V. Szászrégen, Uj-Radna; VI. Resieza, Baja, Zenta; — *silvicola* Latr. IV. Gyertyánliget; — *hybrida* L. I. Szarvaskő; II. Sopron; III. Pálfalu, Selmezbánya, Lipótvár; IV. Gyertyánliget, Kassa; V. Ünökő; — *littoralis* F. I. Félégyháza; VI. Zenta; — *germanica* L. I. Budapest, Gödöllő, Félégyháza, Szeged, Csongrád, Eger; II. Perkáta, Kőhidgyarmat; III. Léva, Pálfalu; IV. Kassa; — *viennensis* Schrank I. Szarvaskő; VI. Szabadka.

1) Bemutatta a Magyar Orvosok és Természettudósok 1905. aug. 30-án Szegeden tartott vándorgyűlésén.

Fam. Carabidae.

Calosoma inquisitor L. I. Budapest (Hüvösvölgy, Szépvölgy, Krisztinavárosi temető, Farkasvölgy, Németsvölgy), Visegrád, Szarvaskő, Eger; V. Maroskecze; — *sycophanta* L. I. Budapest (Lipótmező), Hódmezővásárhely. Eger; III. Nyitra; VI. Nagybecskerek, Apatin, Resicza; — *europunctatum* Herbst. I. Mesterszállás.

Carabus coriaceus L. I. Budapest (Németsvölgy, Farkasvölgy, Gellérthegy, Rákos, Svábhegy), Török-Bálint, Visegrád, Szarvaskő, Mesterszállás, Hódmezővásárhely, Szintye; II. Perkáta, Kőszeg, Sopron; III. Lipótvár, Pálfalu, Kis Viszoka; IV. Kassa, Gyertyánliget; — *var. rugifer* Kr. V. Predeal, Szent-Anna-tó, Szászrégen; VI. Ujfutak, Resicza, Mehádia; — *violaceus* L. I. Budapest (Zugló, Farkasvölgy), Eger, Hódmezővásárhely; II. Muraszombat, Kőszeg, Perkáta, Kőhidgyarmat; III. Pálfalu, Lipótvár, Pozsony, Garamberzeneze, Igló, Leibiez; IV. Kassa, Gyertyánliget, Bártfa; — *var. Mchelyi* Gangl. V. Csernátton, Fehéregyháza, Riisor, Uj-Radna, Szászrégen, Háromszék, Szent-Anna-tó, Marosvásárhely; — *var. Wolffi* Dej. VI. Mehádia, Domoglet, Csorbai-tó; — *nemorialis* Müll. I. Budapest (Zugló, Farkasvölgy), Szarvaskő; II. Putnok; — *intricatus* L. I. Budapest (Farkasvölgy), Visegrád, Eger; III. Selmezbánya, Putnok; V. Szent-Anna-tó; — *auronitens* F. III. Pálfalu; — *var. Escheri* Pall. V. Szent-Anna-tó, Predeal, Szászrégen; — VI. Mehádia, Domoglet; — *variolosus* F. III. Szepes-Béla; IV. Gyertyánliget; Uj-Radna; — *granulatus* L. I. Visegrád, Eger; II. Hőflány; III. Pálfalu, Szepes-Béla, Putnok; V. Riisor; VI. Baja, Resicza; — *cancellatus* Ill. I. Budapest (Zugló), Török-Bálint; II. Kőszeg; V. Csernátton; VI. Futak; — *var. femoralis* Geh. I. Szintje; III. Balassa-Gyarmat, Kis Viszoka, Pálfalu, Putnok, Zeleznófürdő; IV. Kassa, Gyertyánliget; V. Telek, Háromszék, Fogarasi havasok, Csernátton. — *var. tuberculatus* Dej. I. Szintje; — *var. scythicus* Schaum. V. Uj-Radna; — *Ulrichi* Germ. I. Budapest (Paedagogium, Gellért-, Sváb-, János-, Istenhegy, Farkas-, Német-, Szépvölgy), Mesterszállás, Visegrád, Czegléd, Eger, Hatvan, Hódmezővásárhely; II. Pécs, Kőszeg, Sopron; III. Pálfalu, Lipótvár, Selmezbánya, Putnok; IV. Gyertyánliget, Kassa; VI. Resicza; VIII. Fiume; — *arvensis* Herbst. V. Uj-Radna; — *obsoletus* Strm. *var. euchromus* Palld. V. Uj-Radna; — *Scheidleri* Panz. I. Budapest (Farkasvölgy); II. Kőszeg; III. Lipótvár, Nyitra; IV. Kassa; — *var. Preysleri* Duft. I. Budapest, Visegrád; III. Pozsony, Garamberzeneze, Pálfalu, Putnok; IV. Gyertyánliget; — *Kollari* Pall. *var. incompsus* Kr. V. Háromszék, Szent-Mihályfalva, Uj-Radna; — *var. Rothi* Dej. V. Riisor, Segesvár; — *var. varistriatus* Kr. V. Riisor; — *var. quadricatenatus* Kr. V. Riisor; *var. latestriatus* Kr. V. Riisor; — *scabriusculus* Ol. I. Orosháza; III. Lipótvár, Putnok; V. Uj-Radna, Telek; — *glabratus* Payk. V. Szent-Anna-tó környéke; — *hortensis* L. I. Szarvaskő, Eger; III. Pálfalu, Lipótvár; — *sylvestris* Panz. *var. transylvanicus* Dej. V. Uj-Radna; — *Linnei* Pz. Szent-Anna-tó környéke; — *convexus*

F. I. Budapest (Farkasvölgy): III. Leibicz, Pálfalu; IV. Kassa. *Cychnus rostratus* L. IV. Gyertyánliget; V. Szent-Anna-tó. *Leistus spinibarbis* F. VI. Domoglet; — *rufomarginatus* Duf. IV. Kassa: — *ferrugineus* L. I. Budapest; — *picus* Fröl. V. Szent-Anna-tó; VI. Mehádia.

Nebria brevicollis F. I. Visegrád, Mesterszállás, Szarvaskő; VI. Mehádia; — *transsylvanica* Germ. V. Negói havas út.

Notiophilus rufipes Curt. I. Budapest, Visegrád, Szeged, Félégyháza; II. Sopron; III. Kis Viszoka; VI. Baja.

Omophron limbatus F. I. Félégyháza.

Elaphrus uliginosus F. I. Budapest (Zugló), Visegrád; III. Léva; IV. Kassa; — *riparius* L. I. Félégyháza, Visegrád, Gödöllő; VI. Baja.

Dyschirius rufipes Dej. I. Félégyháza.

Clivina fossor L. I. Budapest, Félégyháza, Szeged; VI. Mehádia; — *collaris* Hrbst. IV. Gyertyánliget; VI. Mehádia.

Broscus cephalotes L. I. Budapest, Szarvaskő, Eger, Félégyháza, Hódmezővásárhely; II. Balatonfüred, Kőszeg, Kőhidgyarmat; III. Pozsony, Lipótvár, Pálfalu, Putnok; IV. Gyertyánliget; V. Szent-Anna-tó, Szászrégen, Csernáton; VI. Zsombolya, Baja.

Tachypus flavipes L. I. Budapest (Zugló); VI. Baja.

Bembidion pygmaeum F. var. *bilunulatum* Bielz. IV. Gyertyánliget; — *lampros* Herbst. I. Budapest, Félégyháza, Visegrád; VI. Zsombolya; — *punctulatum* Drap. I. Félégyháza, Szeged; — *dentellum* Thunbg. I. Félégyháza, Csongrád; — *varium* Ol. I. Budapest, Visegrád, Félégyháza, T.-Bálint, Nagy-Kőrös; II. Acsalag; III. Putnok; — *ustulatum* L. I. Budapest, Békásmegyer; II. M.-Szent-Péter; V. Uj-Radna, Maroskecze; VI. Baja, Zsombolya, Mehádia; — *modestum* F. I. Félégyháza; — *decorum* Panz. V. Csernáton; VI. Baja; — *dalmatinum* Dej. I. Félégyháza; — *nitidulum* Marsh. V. Szent-Anna-tó; — *ruficorne* Ström. var. *Mullerianum* Heyd. V. Uj-Radna; — *minimum* F. I. Félégyháza; — *quadripustulatum* Serv. I. Félégyháza; — *fumigatum* Duft. I. Félégyháza; — *assimile* Gyll. I. Félégyháza.

Tachyla nana Gyll. V. Szent-Anna-tó; VI. Mehádia.

Trechus quadristriatus Schrk. I. Budapest, Szeged; VI. Mehádia; — *latus* Put. IV. Gyertyánliget; — *baumaticus* Dej. VI. Mehádia.

Pogonus luridipennis Germ. I. Félégyháza; — *riparius* Dej. I. Félégyháza.

Patrobus atrorufus Ström. I. Budapest, Visegrád; VI. Domoglet.

Platynus ruficornis Goeze. I. Budapest; II. Kőszeg; — *assimilis* Payk. I. Budapest, Visegrád, T.-Alpár, Félégyháza; II. Királyhida, Sopron; IV. Gyertyánliget; V. Uj-Radna, Csernáton; VI. Apatin, Baja; — *Krynickii* Sperk. I. Félégyháza, T.-Alpár, Visegrád; — *longiventris* Mannh. I. Budapest; — *livens* Gyll. I. Budapest, Békásmegyer; — *sempunctatus* L. III. Balassa-Gyarmat; V. Telek, Predeal, Szent-Anna-tó környéke; III. Hel-

pa, Pálfalu; — var. *austriacus* F. III. Léva; — *Mülleri* Hbst. I. Félégyháza; II. N.-Höflány; IV. Kassa, Gyertyánliget; — *viduus* Pz. III. Pálfalu; V. Szent-Anna-tó; — var. *moestus* Duft. II. Monostor; VI. Apatin; I. Félégyháza; — *atratus* Duft. I. Félégyháza; — *micans* Nic. I. Budapest, Félégyháza; — *dorsalis* Pont. I. Budapest, Félégyháza; III. Pálfalu; IV. Kassa; VI. Apatin; VIII. Finne.

Dolichus halensis Schall. I. Visegrád, Félégyháza, Hímvásárhely. Orosháza; II. Perkáta, Kőszeg, Mosony Szent-Péter, Mura-szombat; III. Lipótvár; V. Maroskecze, Marosvásárhely, Bálványos-füirdő; VI. N.-Beeskerek, Dubova, Domoglet.

Calathus fuscipes Goeze. I. Budapest, Rákospalota, Félégyháza, Hódmezővásárhely, Szeged, Orosháza, Békásmegyer, Gödöllő, Visegrád; II. Nagy-Höflány, Kőszeg, Pécs; III. Lipótvár, Kis-Viszoka, Putnok; IV. Gyertyánliget; V. Maroskecze, Segesvár; VI. Dubova, Karánsebes; — *erratus* Sahlb. I. Budapest, Félégyháza, Eger, Visegrád, Orosháza; II. Kőszeg; V. Szent-Anna-tó körny.; VI. Dubova; — *micropterus* Duft. V. Szent-Anna-tó körny.; VI. Domoglet; — *melanocephalus* L. I. Visegrád; IV. Gyertyánliget; VI. Domoglet; — *mollis* Marsh. I. Szeged, Félégyháza.

Laemosthenes punctatus Dej. VI. Dubova (Denevér barlang), Karánsebes.

Sphodrus leucophthalmus L. I. Félégyháza, Eger; II. Nagy-höflány; III. Pozsony.

Platyderus rufus Duft. IV. Gyertyánliget.

Lagarus vernalis Pz. I. T.-Bálint, Félégyháza; IV. Gyertyánliget.

Poecilus marginalis Dej. I. Félégyháza, Békásmegyer; — *lepidus* Leske. I. Félégyháza; III. Dobsina, Kis-Viszoka, Helpa; IV. Gyertyánliget; VI. Dubova, Resicza; — *cupreus* L. I. Félégyháza, Budapest; III. Pálfalu; IV. Bártfa; — var. *affinis* Strm. I. Budapest, Félégyháza, Hatvan; II. Pécs; V. Telek; — var. *erythropus* Fald. IV. Gyertyánliget; — *coenulescens* L. III. Dobsina, Kis-Viszoka; IV. Gyertyánliget, Bártfa; V. Predeal, Új-Radna; — *striatopunctatus* Duft. V. Fehéregyháza.

Pterostichus macer Marsh. I. Budapest (Lágványos), Mesterszállás; — *aterrimus* Hbst. I. Félégyháza; III. Putnok; — *oblongopunctatus* F. I. Mátra-Kékes; IV. Gyertyánliget; V. Szent-Anna-tó körny.; VI. Mehádia, Dubova; — *niger* Schall. I. Félégyháza, Keckemét, T.-Alpár, Eger; II. Kőszeg, Csurgó, Köhídygyarmat; III. Pálfalu, Pozsony, Sz.-Béla, Balassagyarmat; IV. Gyertyánliget; V. Szent-Anna-tó körny., Háromszék, Riusor, Csernáton; VI. Dubova, Domoglet, Karánsebes, Apatin; — *vulgaris* L. I. Budapest, T.-Alpár, Félégyháza, Szintye, Eger, Szarvaskő; II. N.-Höflány, Kőszeg, Perkáta; III. Lipótvár, Pálfalu, Putnok, Szepes-Béla, Kis-Viszoka; IV. Gyertyánliget, Kassa; V. Csernáton, Szent-Anna-tó környéke; VI. Dubova, Karáusebes, Resicza; — *nigrita* F. I. Budapest (Farkasvölgy); V. Csernáton; —

anthracinus Illig. I. Budapest, Félégyháza; III. Dobsina; — *minor* Gyll. I. Félégyháza; — *interstinctus* Strm. IV. Kassa; — *strenuus* Pz. I. Félégyháza; III. Léva; — *diligens* Strm. V. Szent-Anna-tó környéke; — *subsinnatus* Dej. V. Szent-Anna-tó körny., VI. Domoglet; — *cylindricus* Hbst. I. Orosháza, Hatvan, Hódmezővásárhely; Köhidgyarmat; — *melas* Creutz. I. Szarvaskő; II. Királyhida, Sopron, Mura-Szombat; III. Pálfalu, Nyitra; VI. Resicza, Dubova, Mehádia; — *hungaricus* Dej. VI. Resicza; — *forealatus* Duf. IV. Gyertyánliget; — var. *interruptestriatus* Bielz; IV. Gyertyánliget; — V. Uj-Radna; *metallicus* F. III. Dobsina, Szepes-Béla; — *maurus* Duft. IV. Gyertyánliget; — *fossulatus* Quens. III. Pálfalu, Szepes-Béla, Barlangliget; VI. Uj-Radna.

Abax ater Vil. I. Visegrád, Eger; IV. Beregszöllös; V. Sz. Anna-tó körny.; — *parallelus* Duft. I. Eger; V. Csernáton, Predeal; VI. Mehádia; *ovalis* Duft. II. Királyhida.

Myas chalybaeus Pall. VI. Dubova, Domoglet.

Molops austriaca Gangl. V. Szent-Anna-tó; VI. Domoglet.

Stomis pumicatus Pz. I. Visegrád, N-Kőrös; VI. Zsombolya.

Amara simulata Gyll. III. Putnok; — *saphyrea* Dej. I. Budapest (Farkasvölgy, Ujlak); III. Putnok; — *aenea* Deg. I. Budapest, Mesterszállás, Félégyháza, Török-Bálint, Szeged, Hatvan, Rákospalota, Mátra-Kékes; II. Acsalag, Kőszeg; III. Putnok, Lipótvár, Zeleznyó-fürdő; IV. Gyertyánliget; V. Szentmihályfalu, Fehéregyháza; — *eurynota* Pz. I. Budapest; III. Szepes-Béla; — *familiaris* Duf. I. Budapest, Félégyháza, Czegléd, Török-Bálint; II. Sopron; III. Lipótvár; V. Szováta, Bálványos-fürdő; VI. Zsombolya; — *lucida* Duft. I. Budapest (Farkasvölgy, Kamaraerdő, Lágymányos); — *ingenua* Duft. I. Budapest, Újpest, Félégyháza; VI. Zsombolya; — *apricaria* Payk. I. Félégyháza, Mesterszállás, Török-Bálint, Szeged; — *fulva* Deg. IV. Bártfa; — *consularis* Duft. I. Félégyháza; VI. Apatin; — *aulica* Pz. I. Félégyháza, Hatvan, Szintye; IV. H-Kéres; VI. Resicza.

Zabrus tenebrioides Goetz. I. Budapest, Eger, Gödöllő, Czegléd, Szarvaskő, Hatvan, Keekemét, Kóka, Mesterszállás, Orosháza, Félégyháza; II. Mosony-Szent-Péter, Balatonfüred, Mura-szombat, Csurgó, Nagy-Höflány, Acsalag; VI. Zsombolya, Nagy-Beeskerek, Resicza; — *blapoides* Creutz. I. Budapest, Visegrád, Békásmegyér, Eger; VI. Zsombolya.

Aristus clypeatus Rossi. VI. Resicza.

Ophonus obscurus F. I. Orosháza; — *punctatulus* Duft. I. Visegrád; — *rupicola* Strm. I. Békásmegyér; — *rufibarbis* F. I. Félégyháza, Szeged; — *azureus* F. I. Budapest, Rákospalota, Szeged, Békásmegyér, Félégyháza; — var. *cribricollis* Dej. I. Budapest, Rákospalota; VI. Baja, Apatin; — var. *complanatus* Dej. I. Budapest, Félégyháza, II. Keszthely; VI. Karánsebes; — *pubescens* Müll. I. Budapest, Hatvan, Hm.-Vásárhely, Félégyháza, N-Kőrös, Gödöllő, Békásmegyér, Visegrád, Szeged, Szarvaskő, Pécska, Orosháza, Mesterszállás, Keekemét, T.-Alpár; II. Köhidgyarmat, Acsalag, Királyhida, Sopron,

Kőszeg, Muraszombat; III. Lipótvár, Putnok, Zselezsnyó-fürdő, Hernád-Kéres; IV. Kassa, Gyertyánliget; V. Maroskeze, Fehéregyháza, Uj-Radna. Háromszék, Marosvásárhely; VI. Zombolya, Mehádia, Resicza, Nagy-Beeskerek; — *griseus* Pz. I. Budapest, Orosháza. Mesterszállás, Ujpest, Szeged, Czegléd; II. Kőszeg, Nagy-Höflány; III. Garam-Berzencze, Putnok; IV. Kassa; V. Háromszék, Bálványos-fürdő, Predeal, Uj-Radna; VI. Dubova, Uj-Futak; — *calceatus* Duft. I. Budapest, Félégyháza, Arad.

Harpalus aeneus F. I. Budapest, Orosháza, Félégyháza, N. Kőrös, Eger, Visegrád, Hmvásárhely, Gödöllő, Szeged; II. Kőszeg, Sopron; III. Lipótvár, Putnok, Zeleznó-fürdő; IV. Gyertyánliget; V. Barót, Telek, Háromszék, Csernátón; VI. Resicza; — *psittacus* Fouré. I. Budapest, Békásmegyer, Félégyháza, Hatvan, Eger, Szintye, Hmvásárhely, Török-Bálint, Orosháza, Visegrád, Mesterszállás, Rákospalota; II. Muraszombat, Kőszeg, Perkáta, III. Zeleznó-fürdő, Putnok; IV. Gyertyánliget, Kassa; V. Háromszék, Uj-Radna; VI. Baja, Zombolya; VII. Fiume; — *smaragdinus* Duft. I. Félégyháza; — *rubripes* Duft. I. Budapest, Rákospalota, Visegrád, Hatvan, Félégyháza; III. Putnok, Kis-Vízoka, B.-Gyarmat, Lipótvár; VIII. Fiume; — *cupreus* Z. III. Zeleznó-fürdő; — *litus* L. IV. Gyertyánliget; — *luteicornis* Duft. III. Dobsina; — *atratus* Latr. I. Ujpest, Visegrád; — *laevicollis* Duft. VI. Mehádia; — *zabroides* Dej. I. Félégyháza; — *dimidiatus* Rossi I. Budapest, Félégyháza, Mesterszállás, Orosháza, Visegrád, Rákospalota; II. Muraszombat, Kőszeg; IV. Hernád-Kéres; VI. Apatin, Nagy-Beeskerek; — *autumnalis* Duft. I. Félégyháza, Budapest, Visegrád, Szarvaskő; II. Csurgó; III. Helya; VI. Apatin; — *Fröhlichii* Sirm. I. Budapest (Zugló), Eger, Félégyháza; IV. Kassa, Gyertyánliget; VI. Zenta; — *serripes* Quens. I. Budapest, Félégyháza, Gödöllő, Visegrád, Szeged, Hmvásárhely; III. Garam-Berzencze; — *tardus* Pz. I. Budapest, Félégyháza; VI. Mehádia, Zenta; — *ancius* Duft. I. Budapest, Félégyháza; — *pumilus* Dej. I. Orosháza, Félégyháza; — *servus* Duft. II. Csurgó; — *picipennis* Duft. I. Budapest, Félégyháza; — *hirtipes* Pz. I. Nagykőrös.

Anisodactylus binotatus F. IV. Gyertyánliget; VI. Apatin; — var. *spurcaticornis* Dej. I. Budapest, Ujpest, Félégyháza; — *nemorivagus* Duft. II. Nagy-Höflány; — *signatus* Pz. I. Félégyháza; VI. Baja; VIII. Fiume.

Diachromus germanus L. III. Putnok.

Stenolophus teutonius Schrk. I. Budapest, Békásmegyer, Félégyháza; — *mixtus* Hbst. I. Rákospalota.

Acupalpus dorsalis F. I. Félégyháza; — *meridianus* L. I. Visegrád.

Badister bipustulatus F. I. Budapest, Félégyháza.

Licinus cassideus F. I. Budapest, Hódmezővásárhely; VI. Baja.

Oodes helopioides F. I. Félégyháza.

Chlaenius azureus Duft. I. Arad; — *tristis* Schall. II. Acsa-

lag; — *nitidulus* Schrk. I. Budapest, Félégyháza; II. Acsalag; III. Léva, Pálfa; IV. Gyertyánliget; V. Tömösi szoros; — *vestitus* Payk. I. Félégyháza; IV. Gyertyánliget.

Chlaenites spoliatus Rossi. VI. Zsombolya.

Callistus lunatus F. II. Sopron.

Pauagaenus crux-major L. I. Budapest, Félégyháza; III. Balassa-Gyarmat; V. Szászrégen.

Lebia cyanocephala L. I. Budapest, Visegrád, Szeged; III. Lipótvár; VI. Apatin; — *chlorocephala* Hoffm. I. Budapest; — *crux-minor* L. I. Budapest.

Metabletus pallipes Dej. I. Visegrád.

Blechrus maurus Strm. I. Budapest.

Dromius linearis Ol. I. Budapest, Visegrád.

Cymindis humeralis Fourc. IV. Kassa, Gyertyánliget.

Brachynus crepitans L. I. Budapest, Szintye, Félégyháza, Visegrád, Szeged, Békásmegyer; II. Kőszeg; III. Putnok; V. Csermáton; VI. Baja, Zsombolya; — *explodens* Duft. I. Budapest, Szeged, Félégyháza; II. Kőszeg; IV. Kassa, Gyertyánliget; VIII. Fiume

Aptinus bomburda Illig. II. Királyhida.

Fam. Dytiscidae.

Haliplus obliquus F. I. Békásmegyer, Félégyháza; — *variegatus* Strm. I. Félégyháza; — *fulvus* F. I. Budapest, Békásmegyer; — *flavicollis* Strm. I. Lágymányos.

Hygrotus inaequalis F. I. Budapest, Félégyháza; II. Mohács.

Coelambus impressopunctatus Schall. I. Lágymányos; — *confluens* F. I. Lágymányos

Budessus pumilus Aub. I. Lágymányos; — *unistriatus* Hb. I. Félégyháza; — *geminus* F. I. Lágymányos.

Hydroporus granulatus L. I. Félégyháza; — *lineatus* F. I. Félégyháza, Szeged; — *nigritus* F. I. Félégyháza; IV. Gyertyánliget.

Noterus clavicornis Deg. I. Budapest; III. Léva; — *sparsus* Marsh. I. Lágymányos, Félégyháza.

Laccophilus variegatus Strm. I. Lágymányos, Félégyháza, Szeged; — *obscurus* Pz. I. Lágymányos; VI. Dubova; — *interruptus* Pz. I. Lágymányos.

Agabus guttatus Payk. IV. Gyertyánliget; — *nigricollis* Zoubk. III. Putnok; — *bipustulatus* L. I. Budapest, Hatvan, Mesterszállás; III. Putnok; IV. Kassa; VI. Dubova; — *uliginosus* L. I. Félégyháza; — *femoralis* Payk. I. Budapest; — *maculatus* L. VI. Karánsebes

Ilybius fuliginosus F. V. Bálványos-fürdő; — *subaeneus* Er. I. Lágymányos; — *obscurus* Marsh. I. Budapest; IV. Kassa, Gyertyánliget.

Liophterus ruficollis Schall. I. Lágymányos, Ujpest, Szeged.

Colymbetes Grapii Gyll. I. Budapest, Orosháza; II. Fonyód; III. Nyitra; V. Fehéregyháza.

Rantus compressus Gyll. I. Budapest, Félégyháza, T.-Alpár; V. Uj-Radna, Maroskecze; — *notatus* F. I. Lágymányos

Cymatopterus fuscus L. I. Lágymányos, Eger, Félegyháza, Hódmezővásárhely; III. Dobsina.

Graphoderes austriacus Strm. I. Budapest, Mesterszállás, Eger, Félegyháza.

Acilius sulcatus L. I. Aquincum.

Dytiscus marginalis L. I. Hatvan, Hmvásárhely; II. Kőszeg, Acsalag; — *dimidiatus* Bergs. I. Budapest, Rákospalota, Hatvan, T.-Alpár; II. Acsalag; III. Lipótvár; V. Háromszék; — *circumflexus* F. I. Budapest, Félegyháza, Hatvan; III. Putnok.

Cybister laterimarginalis Deg. I. Budapest, Szeged, Rákos, Hatvan, Eger, Félegyháza; II. Kőszeg, Perkáta, Győr; V. Maroskecze; VI. Dubova.

Fam. Gyrinidae.

Gyrinus natator Ahr. I. Budapest, Félegyháza, Szeged, Hódmezővásárhely; II. Perkáta, Kőszeg; III. Pálfalu, Lipótvár; VI. Baja, Apatin, Karánsebes.

Fam. Hydrophilidae.

Hydrous piceus L. I. Budapest, Félegyháza, Szeged, Szolnok, Eger, Hatvan, Rákospalota, Mesterszállás; II. Perkáta, Győr, Kömlőd, Acsalag; III. Lipótvár; VI. Stájerlak, Baja, Apatin; — *aerrimus* Esch. I. Hatvan; II. Köhidgyarmat.

Hydrophilus caraboides L. I. Budapest, Békásmegyér, Félegyháza; — *flavipes* Stev. I. Lágymányos; III. Balassa-Gyarmat; IV. Kassa.

Limnoxenus oblongus Hbst. I. Lágymányos, Békásmegyér, Eger.

Hydrobius fuscipes Leach. I. Budapest; II. Acsalag; III. Léva.

Helochares dilutus Fr. I. Félegyháza.

Philydrus testaceus F. I. Lágymányos; — *melanocephalus* Ol. I. Lágymányos; VI. Dubova.

Laccobius scutellaris Motsch. IV. Gyertyánliget; — *abulaceus* Thoms. I. Budapest, Félegyháza; — *minutus* L. I. Lágymányos; III. Garam-Berzenceze.

Acanthoberosus guttalis Dej. I. Lágymányos, Félegyháza.

Berosus luridus L. I. Lágymányos.

Cercyon obsoletus Gyll. IV. Gyertyánliget; — *flavipes* F. I. Félegyháza.

Cryptopleurum atomarium Ol. IV. Gyertyánliget; VI. Dubova.

Sphaeridium bipustulatum F. I. Eger; III. Lipótvár; IV. Kassa, Gyertyánliget; — *scarabaeoides* L. II. Acsalag; IV. Gyertyánliget; VI. Dubova.

Coelostoma orbiculare F. V. Szent-Anna-tó.

Helophorus nubilus F. I. Budapest, Félegyháza; — *griseus* Hbst. I. Lágymányos; — *aquaticus* L. I. Félegyháza; III. Helypa; VI. Dubova.

Hydrochus angustatus Germ. I. Félegyháza.

Fam. Parnidae.

Parnus prolifericornis F. I. Félegyháza; — *luridus* Er. V. Fogarasi havasok.

Fam. Staphylinidae.

Oxyroda formosa Kr. VI. Domoglet; — *alternans* Grav. VI. Mehádia.

Atheta liturata Stph. VI. Domoglet; — *cadaverina* Bris. VI. Mehádia

Gyrophæna gentilis Er. VI. Mehádia.

Tachinus pallipes Grav. VI. Mehádia; — *fimetiarius* Grav. I. Félegyháza.

Tachyporus hypnorum F. I. Békásmegyer, Félegyháza; — *pusillus* Grav. I. Félegyháza.

Conurus bipustulatus Gray. I. Félegyháza; VI. Mehádia.

Bolitobius lunulatus L. VI. Mehádia.

Astrapacus ulmi Rossi. I. Budapest, Békásmegyer, Félegyháza.

Quedius eruentus Ol. I. Zugló; — *cinctus* Payk. I. Budapest; VI. Mehádia; — *picipennis* Scrib. III. Pálfa.

Emus hirtus L. IV. Gyertyánliget.

Creophilus maxillosus L. I. Budapest, Kecskemét, Félegyháza, Eger; II. Nagy-Höflány, Kőszeg, Perkáta, Mura-Szombat; III. Lipótvár; IV. Bártfa; VI. Zombolya, Zenta, Nagy-Beeskerek; VIII. Fiume.

Leistotrophus murinus L. I. Budapest.

Staphylinus pubescens Deg. I. Szarvaskő, Eger; — *chloropterus* Pz. I. Eger; — *erythropterus* L. I. Budapest; III. Pálfa; — *caesareus* Ced. I. Budapest, Hatvan, Mátra-Kékes; II. Kőszeg, Győr, Perkáta; III. Lipótvár; IV. Bártfa; VI. Resieza.

Ocypus olens Müll. I. Félegyháza, Eger, Szarvaskő; II. Kőszeg, Nagy-Höflány; — *ophthalmicus* Scop. II. Acsalag; — *nitens* Schrk. I. Budapest, Visegrád, Félegyháza; — *fulvipennis* Er. I. Budapest, Visegrád; — *pedator* Gray. I. Félegyháza, Orosháza, Szeged; — *edentulus* Block. I. Budapest, Szeged, Félegyháza, Visegrád, Szabadka; III. Putnok; V. Szent-Anna-tó kör; VI. Resieza; VIII. Fiume.

Tasgius ater Grav. I. Szeged; VI. Zombolya.

Philonthus splendens F. IV. Bártfa; V. Szent-Anna-tó környéke; — *intermedius* Lac. I. Budapest, Félegyháza; — *cyanipennis* F. VI. Karánsebes, Mehádia; — *politus* L. I. Budapest, Hatvan, Eger; II. Kőszeg; — *atratus* Grav. I. Szeged; IV. Gyertyánliget; — *corruscus* Grav. I. Félegyháza; — *concinuus* Grav. I. Budapest; — *immundus* Gyll. I. Budapest; II. Sopron; — *fimetiarius* Grav. VI. Mehádia; — *fuscipennis* Man. V. Uj-Radna; — *decorus* Grav. VI. Mehádia; — *albipes* Grav. I. Budapest; III. Pálfa; — *pul-*
lus Nordm. I. Félegyháza.

Othius fulvipennis F. I. Budapest.

Eulissus fulgidus F. I. Félégyháza.

Xantholinus punctulatus Pk. VI. Mehádia.

Lathrobium castaneipenne Kol. I. Félégyháza.

Stilicus rufipes Germ. VI. Mehádia.

Paederus riparius L. I. Budapest, Félégyháza, T.-Alpár; Szeged; II. Kőszeg, Sopron; III. Lipótvár, Putnok; IV. Kassa. VI. Baja; — *ruficollis* F. V. Uj-Radna; — *fuscipes* Curt. I; Budapest.

Stenus biguttatus L. I. Félégyháza; — *bupthalmus* Grav. I. Budapest.

Oxyporus rufus L. I. Budapest, Félégyháza, Szarvaskő.

Platysthetus cornutus Grav. I. Félégyháza.

Oxytelus laqueatus Marsh. L. I. Félégyháza.

Bledius tricornis Herbst. I. Félégyháza.

Anthophagus bicornis Block. IV. Bártfa, Gyertyánliget; VI. Mehádia.

Olophrum puncticolle Epp. I. Budapest; II. Kőszeg.

Amphichroum canaliculatum Er. VI. Mehádia; V. Predeal.

Omalium excavatum Steph. VI. Mehádia: — *salicis* Gyll. V. Szent-Anna-tó környéke; VI. Mehádia, Dubova.

Hapalaraea pygmaea Payk. VI. Dubova, Mehádia.

Anthobium sorbi Gyll. I. Budapest; V. Predeal, Szászrégen; VI. Mehádia.

Protinus brachypterus F. VI. Mehádia.

Fam. Pselaphidae.

Bryaxis haematica Reichb. VI. Mehádia.

Tyrus mucronatus Pz. VI. Mehádia.

Fam. Silphidae.

Macrophorus germanicus L. I. Budapest, Peszér, Félégyháza, Varjas, Szeged, Mesterszállás, Kalocsa; II. Kömlőd, Perkáta; VI. Zsombolya, Zenta, Resicza; — *hámator* Goeze. I. Varjas, Visegrád; — *investigator* Zetti I. Budapest, Félégyháza, Eger; II. Rajka; III. Lipótvár, Pálfalu, Putnok, Zeleznó-fürdő; VI. Zsombolya; — *vespilloides* Herbst. I. Szintye; — *vespillo* L. I. Budapest, Visegrád, Eger, Szeged; II. Kőszeg, Mosony-Szent-Péter; III. Leibicz, Zeleznó-fürdő, Pálfalu; IV. Szászrégen, Uj-Radna; VI. Zsombolya; — *vestigator* Hersch. I. Eger. Hatvan; VI. Zsombolya.

Asbolus littoralis L. I. Budapest, Csongrád; II. Veszprém.

Xylodrepa quadripunctata Schreb. I. Eger.

Pseudopelta sinuata L. I. Budapest, Török-Bálint, Félégyháza, Gödöllő; II. Kömlőd, Keszthely; III. Lipótvár, Selmezbánya; IV. Kassa, Gyertyánliget; V. Maroskecze, Uj-Radna; VI. Dubova, Resicza; — *rugosa* L. I. Budapest, Békás-Megyer, Nagy-Kőrös; — *thoracica* L. II. Kőszeg; III. Pozsony, Leibicz, Garam-Berzence; VI. Bártfa.

Aclypen undata Müll. I. Szarvaskő, Czegléd, Visegrád, Eger; VI. Resicza.

Silpha lunata F. I. Eger; III. Kőhidgyarmat, Királyhida, III. Lipótvár; IV. Kassa, Gyertyánliget; V. Csernáton; — *oblonga* Küst. I. Szintye; II. Kőhidgyarmat; III. Leibiez; — *obscura* L. I. Budapest, Félegyháza, Czepléd, Szeged, Szintye, Csongrád, Hatvan, Kisvárd, Eger, Török-Bálint; II. Perkáta, Kőhidgyarmat, Székesfehérvár, Veszprém, Keszthely, Kőszeg; III. Pálfa, Poprád, Késmárk, Dobsina, Zeleznó-fürdő; IV. Kassa; V. Szászrégen, Bálványos-fürdő, Háromszék; VI. Resicza, Dubova, Baja, Zsombolya.

Peltis atrata L. I. Budapest, Eger, Félegyháza; IV. Kassa Gyertyánliget; V. Uj-Radna; — var. *brunnea* Herbst. I. Gödöllő; V. Szent-Anna-tó környéke.

Ablattaria laevigata F. I. Budapest, Csongrád, Czepléd, Eger; II. Nagy-Höflány, Kőszeg; III. Balassa-Gyarmat; VI. Zsombolya.

Agyrtes castaneus Fröl. I. Félegyháza.

Fam. Anisotomidae.

Liodes similata Rey. I. Félegyháza.

Fam. Scaphidiidae.

Scaphidium 4-maculatum Ol. VI. Mehádia.

Fam. Phalacridae.

Phalacrus fimetarius F. I. Budapest, Szent-Endre.

Olibrus bimaculatus Küst. I. Mátra-Kékes, Visegrád, Félegyháza, Budapest.

Fam. Erotylidae.

Engis rufifrons F. II. Kőszeg; IV. Kassa; VI. Mehádia; — *bipustulata* Thunb. VI. Baja, Dubova, Mehádia.

Triplax russica L. VI. Mehádia; — *aenea* Schall. I. Félegyháza, Alpár.

Cyrtotriplax bipustulata F. VI. Mehádia.

Fam. Endomychidae.

Endomychus coccineus L. V. Szent-Anna-tó környéke, Uj-Radna; VI. Mehádia.

Lithophilus connatus Pz. VI. Mehádia.

Mycetaea hirta Marsh. VI. Mehádia.

Alexia carpathica Reitt. VI. Mehádia.

Fam. Cryptophagidae.

Cryptophagus scanicus L. III. Léva.

Fam. Lathridiidae.

Enicmus hirtus Gyll. I. Budapest; V. Szent-Anna-tó kör.; VI. Mehádia; — *minutus* L. V. Maroskecze, Uj-Radna; — *transversus* Oliv. I. Eger; VI. Mehádia.

Fam. Tritomidae.

Pseudotryphillus suturalis F. IV. Gyertyánliget ; VI. Mehádia.

Triphyllus punctatus F. VI. Mehádia, Dubova.

Tritoma quadripustulata L. V. Szent-Anna-tó kör.; VI. Mehádia ; — *decempunctata* F. I. Félégyháza ; — *multipunctata* Hellw. VI. Mehádia.

Fam. Nitidulidae.

Cercus bipustulatus Payk. I. Békásmegyer ; III. Putnok.

Brachypterus quadratus I. Félégyháza ; — *urticae* F. I. Budapest ; IV. Gyertyánliget.

Epuraea silacea Hbst. VI. Mehádia.

Nitidula bipunctata L. V. Telek ; — *carnaria* Schall. I. Aporka.

Ipidia quadrinotata F. VI. Mehádia.

Meligethes coracinus Strm. VI. Mehádia, Zsombolya ; — *brassicae* Scop. I. Budapest, Visegrád, Mesterszállás, Félégyháza, Szarvaskő, Eger, Hatvan, Gödöllő, Czegléd, T.-Alpár ; II. Sopron, Veszprém, Tihany, Keszthely, Mohács ; III. Lipótvár, Nagyszombat, Putnok, Dobsina ; IV. Kassa ; V. Szászrégen ; VI. Zsombolya, Baja, Szabadka ; — *symphyti* Heer. I. Félégyháza ; — *obscurus* Er. IV. Kassa ; — *incanus* Strm. III. Garam-Berzenceze ; — *viridescens* F. II. Sopron ; VI. Mehádia.

Pocadius ferrugineus III. Garam-Berzenceze.

Cychramus luteus F. IV. Gyertyánliget.

Cyllodes ater Hbst. VI. Mehádia.

Rhizophagus dispar Payk. VI. Mehádia ; — *bipustulatus* F. VI. Mehádia.

Fam. Trogositidae.

Tenebrioides mauritanicus L. I. Budapest, Czegléd, Félégyháza ; — II. Veszprém.

Ostoma ferrugineum L. III. Helpa ; — *oblongum* L. VI. Mehádia ; V. Szent Anna-tó.

Fam. Colydiidae.

Corticus diabolicus Schauf. VI. Mehádia.

Ditoma crenata F. V. Szent-Anna-tó, Predeal, Uj-Radna ; VI. Dubova, Mehádia.

Endophloeus spinulosus Latr. VI. Mehádia.

Colydium elongatum F. VI. Domoglet.

Cerylon evanescens Reitt. VI. Mehádia ; — *fagi* Bris. I. Visegrád, Paráds ; VI. Mehádia ; — *histeroides* F. I. Budapest ; II. Kőszeg ; VI. Mehádia ; V. Szent-Anna-tó körny. ; — *ferrugineum* Steph. VI. Mehádia.

Fam. Rhyssodidae.

Rhyssodes exaratus Serv. VI. Mehádia.

Fam. Cucujidae.

Cucujus cinnabarius Scop. I. Budapest.

Laemophloeus ferrugineus Steph. I. Budapest; VI. Mehádia.

Hyllota planatus L. I. Visegrád; VI. Mehádia.

Fam. Trixagidae.

Trixagus fumatus F. I. Budapest; — *tomentosus* Deg. V. Háromszék.

Fam. Dermestidae.

Dermestes Frischii Kug. I. Budapest, Félégyháza, Szeged; — *atomarius* L. I. Félégyháza; *lanarius* Hl. Budapest, Félégyháza, Szeged; II. Sopron, Csurgó; I I. Zeleznó-fürdő; VIII. Fiume; — *lardarius* L. I. Budapest, Monostorsziget, Hatvan, Félégyháza, Varjas; II. Köhidgyarmat, Kőszeg, Nagy-Höflány; III. Nyitra; IV. Bártfa, Kassa; V. Szászrégen; VI. Zsombolya, Resicza.

Attagenus Schäfferi Hbst. IV. Gyertyánliget; VI. Baja, Zsombolya; — *piceus* Ol. I. Nagy Körös, Mátra-Kékes, Eger, Budapest. Szent-Endre; IV. Kassa. Királydarvas, Gyertyánliget; V. Uj-Radna; — *pellio* L. Budapest, Szolnok.

Trogoderma glabrum Hst. I. Félégyháza

Anihreus pimpinellae F. I. Budapest, Félégyháza, Hatvan, Szolnok; — *scrophulariae* L. I. Budapest; II. Sopron; VIII. Fiume; — *verbasci* L. I. Szolnok; — *muscorum* L. I. Budapest.

Fam. Cistelidae.

Seminolus pilula L. I. Budapest, Czegléd; II. Sopron, Köhidgyarmat; IV. Megyefakó.

Cistela sericea Forst. VI. Baja.

Pedilophorus auratus Duft. III. Zeleznó-fürdő; — *nitens* Pz. I. Budapest, Félégyháza; — *aeneus* F. I. Szent-Endre.

Fam. Histeridae.

Hololepta plana Füss. III. Léva.

Platysoma frontale Payk. I. Budapest; VI. Mehádia; — *compressum* Hbst. VI. Mehádia.

Hister inaequalis Ol. I. Szarvaskő, Eger; — *quadrinaculatus* L. I. Budapest, Török-Bálint, Szent-Endre, Szarvaskő, Szeged, Varjas, Czegléd, Ujpest, Félégyháza, Eger; II. Perkáta, Veszprém, Tata, Komárom, Sopron, Győr; III. Putnok, Lipótvár; IV. Kassa, Enes; V. Kőntös, Uj-Radna; VI. Zsombolya; — *cadaverinus* Hoffm. I. Budapest, Félégyháza, Hatvan, Szarvaskő, Eger, Gödöllő, Visegrád; V. Szent-Anna-tó körny.; VI. Mehádia, Zsombolya; — *stercorarius* Hoffm. I. Budapest, T.-Bálint; III. Nyitra; — *purpurascens* Hbst. I. Budapest; — *uncinatus* Hl. I. Szabadka, Eger; VI. Zsombolya; — *bimaculatus* L. I. Budapest, Hatvan, Félégyháza; III. Putnok; VI. Resicza; — *corvinus* Germ. I. Budapest.

Paromalus flavicornis Hbst. VI. Mehádia.

Saprinus semipunctatus F. I. Félegyháza; VI. Zombolya; — *furvus* Er. I. Félegyháza; — *nitidulus* Payk. I. Budapest. Félegyháza.

Acritus minutus Hbst. VI. Mehádia.

Fam. Lucanidae.

Lucanus cervus L. I. Budapest, Tétény, Visegrád, Szarvaskő, Eger, Hatvan, Szintye, Szeged, Orosháza; II. Perkáta, Keszthely, Kömlőd, Esztergom, Muraszombat, Sopron, Nagy-Höflány, Veszprém; III. Lipótvár, Pozsony, B.-Gyarmat, Dobsina, Putnok; V. Kassa, Encs, Gyertyánliget; V. Szászrégen, Uj-Radna, Marosvásárhely, Csernáton; VI. Zombolya, Baja, Futak, Apatin, Resicza, Karánsebes; — var. *capreolus* Sulz. I. Budapest, Eger, Hatvan; II. Királyhida, B.-Füred; VI. Zombolya; VIII. Fiume.

Dorcus parallelipedus L. I. Budapest, Félegyháza, Visegrád, Czegléd, Eger, Mátra-Kékes; II. B.-Füred, Keszthely, Badacsony, Moson-Szent-Péter, Acsalag; III. Lipótvár, Pozsony, Léva, B.-Gyarmat, Putnok, Dobsina; IV. Kassa, Szatmár-Németi; V. Szászrégen, Bálványosfürdő; VI. Resicza, Mehádia; VIII. Fiume.

Fam. Scarabaeidae.

Scarabaeus sacer L. I. Csongrád, Félegyháza, Kecskemét, Czegléd; III. B.-Gyarmat.

Sisyphus Schaefferi L. I. Eger; II. Perkáta;

Gymnopleurus pilularius L. I. Budapest, Mesterszállás, Csongrád, Szintye, T.-Bálint, Orosháza; VI. Zombolya;

Copris lunaris L. I. Budapest, Szarvaskő, Félegyháza, Eger, Gödöllő, Orosháza; II. Curgó, B.-Füred, Kömlőd, Köhidgyarmat, Sopron; III. Lipótvár, IV. Gyertyánliget; VI. Karánsebes, Zombolya.

Onthophagus amyntus Ol. I. Budapest, Török-Bálint, Mesterszállás, Félegyháza. Szarvaskő, Eger, Aporka; IV. Gyertyánliget; — *taurus* Schreb. I. Budapest, Félegyháza, Eger, Szarvaskő, Mátra-Kékes, Arad; V. Szent-Anna-tó körny.; VI. Zombolya; — *vacca* L. I. Budapest; IV. Bártfa; — *coenobita* Herbst. I. Budapest; VI. Zombolya; — *nuchicornis* L. I. Budapest, Orosháza, Török-Bálint, Mátra-Kékes; IV. Kassa, Gyertyánliget; — *ovatus* L. I. Budapest, Félegyháza, Visegrád, Mesterszállás, Török-Bálint, Szarvaskő; V. Szent-Anna-tó-körny.; VI. Zombolya, Dubova, Mehádia; — *lucidus* Ill. I. Félegyháza; — *Schreberi* L. I. Budapest, Török-Bálint, Szarvaskő; III. Zeleznó-fürdő; IV. Gyertyánliget; VI. Szabadka, Zombolya, Baja, Zenta.

Onicitellus fulvus Goeze. I. Budapest, Szarvaskő, Mátra-Kékes, Félegyháza; VI. Zombolya; — *pallipes* F. I. Félegyháza,

Ophodius erraticus L. I. Budapest, Hatvan, II. Kömlőd; III. Zeleznófürdő; IV. Kassa; — *scrutator* Hbst. I. Szarvaskő; II. Kömlőd; — *subterraneus* L. I. Budapest, Hatvan; III. Zeleznófürdő; VI. Szabadka, Zombolya; — *fossor* L. I. Eger, Szarvaskő; III. Helpa; IV. Gyertyánliget; — *fimetarius* L. I. Budapest,

Aporka, Varjas Félégyháza, Czegléd, Kóka, Orosháza, Mesterszállás; II. Acsalag, Perkáta, Adony, Keszthely, Kőszeg; III. Dobsina, Helpa, Putnok. Szepes-Béla; IV. Kassa; VI. Zsombolya, Szabadka; — *granarius* L. I. Budapest, Félégyháza; III. Léva; VI. Zsombolya; — *sordidus* F. IV. Szepes-Béla; — *rufus* Moll. IV. Gyertyánliget; — *lugens* Creutz. I. Hatvan, Mesterszállás, Orosháza, Szarvaskő; — *nitidulus* F. I. Mesterszállás; — *immanis* Creutz. I. Budapest. Hatvan, Mesterszállás; VI. Zsombolya; — *inquinatus* F. I. Budapest, Félégyháza; — *melanostictus* Schmidt. I. Budapest. Félégyháza; — *limbatus* Germ. I. Félégyháza; — *punctatosulcatus* Strm. I. Budapest, Félégyháza, Török-Bálint; V. Uj-Radna; — *pusillus* Hbst. VI. Zsombolya; — *varians* Duft. I. Budapest. Mesterszállás. Aporka, Orosháza, Török-Bálint, Félégyháza; VI. Zsombolya, Mehádia; — *var bimaculatus* I. Félégyháza; III. Putnok; — *niger* Pz. I. Félégyháza; — *rufipes* L. IV. Gyertyánliget. Bártfa; — *var. atramentarius* Er. I. Budapest, Török-Bálint; III. Helpa; — *luridus* F. I. Budapest; IV. Gyertyánliget.; — *brevis* Er. VI. Gyertyánliget.

Pleurophorus caesus Pz. I. Félégyháza; VI. Zsombolya, Mehádia.

Rhyssenus germanus L. I. Félégyháza; VI. Zsombolya.

Odontaeus armiger Scop. IV. Beregszöllös.

Geotrupes stercorarius L. I. Budapest, Félégyháza, Orosháza, Eger, Varjas; II. Rajka, Perkáta, Kömlőd; III. Lipótvár, Pálfalu, Rutka, Igló, Sz.-Béla, Dobsina, Putnok; IV. Gyertyánliget; VI. Zsombolya; — *spiniger* Marsh. I. Szintye; IV. Hosszúmező; III. Csorbai tó környéke; V. Uj-Radna, Riisor; — *mutator* L. I. Mátra-Kékes; IV. Beregszöllös; — *sylvaticus* Pz. I. Szintye, Eger, Szarvaskő; III. Pálfalu, Helpa, Kis Viszoka, Sz.-Béla, B.-Gyarmat, Leibitz; IV. Gyertyánliget; VI. Mehádia; — *vernalis* L. I. Szent-Endre, Eger, Szarvaskő; III. Putnok, Igló, Nyitra; VI. Mehádia.

Lethrus cephalotes Pall. I. Budapest, Gödöllő, Visegrád; II. Nagyszöllös, Csurgó, Sopron; IV. Hernádkéres; V. Zsombolya.

Pentodon idiota Hbst. I. Budapest, Mesterszállás, Szeged, Félégyháza, Orosháza, Arad, Hatvan, Gödöllő, Mátra-Kékes; II. Kőszeg; III. Putnok; IV. Kassa; IV. Temesvár.

Oryctes nasicornis L. I. Budapest, Gödöllő, Visegrád, Hatvan, Félégyháza, Kecskemét, Orosháza, Kalocsa, Kápolna, Debreczen, Csongrád, Szeged, Aporka; II. Perkáta, Csurgó, Kőszeg, Balatonfüred, Tata; III. Lipótvár, Garam-Berzence; IV. Kassa, F. Encs; VI. Resicza, Mehádia, Zsombolya.

Rhizotrogus aequinoctialis Hbst. I. Budapest, Eger, Hatvan, Félégyháza, Török-Bálint; — *aestivus* Ol. I. Budapest; — *solstitialis* L. I. Budapest, Félégyháza, Hatvan, Orosháza, Kun-Szent-Miklós, Szarvaskő, Eger, Viskó, Aporka, Kecskemét, Hódmezővásárhely; II. Perkáta, Komárom, Királyhida, Nagy-Höflány, Keszthely, Acsalag; III. Putnok, Dobsina; IV. Kassa; V. Csernáton, Maroskecze; VI. Zsombolya, Temesvár, Nagy-Beeskerek,

Zenta, Szabadka, Uj-Futak; — *pilicollis* Gyll. I. Eger; — *assimilis* Hbst. I. Budapest, Félégyháza; III. Viszoka; V. Uj-Radna; VI. Karánsebes.

Anoxia orientalis Kryn. I. Budapest, Csongrád, Félégyháza; VI. Apatin; — *pilosa* F. I. Budapest, Félégyháza, Hódmezővásárhely, Aporka, Hatvan; II. Balatonfüred; VI. Baja.

Polyphylla fullo L. I. Budapest, Kecskemét, Félégyháza, Csongrád, Nagykőrös; II. Perkáta; III. Putnok; VI. Baja, Karánsebes.

Melolontha hippocastani L. I. Budapest; — *vulgaris* L. I. Budapest, Török-Bálint, Visegrád, Kecskemét; II. Kőszeg; III. Szepes-Béla; VI. F. Encs.

Serica holosericea Scop. I. Budapest, Félégyháza, Hatvan, Eger, Nagykőrös, Török-Bálint; III. Léva, Putnok; VI. Baja.

Homaloptia marginata Fuessl. VI. Mehádia; — *ruricola* F. II. Kőszeg.

Anomala vitis F. I. Budapest, Gödöllő, Félégyháza, Czegléd, Mátra-Kékes, Hatvan, Kecskemét, Hmvasárhely, Rákos Keresztur, Csongrád; II. Fonyód; VI. Stajerlak, Resicza; — *aurata* F. VI. Stajerlak; — *aenea* Deg. I. Budapest, Aporka, Félégyháza, Hatvan, Gödöllő, Kecskemét, Czegléd; V. Telek; VI. Resicza, Baja; — *var. coerulea* Schilsky. V. Telek, Riusor; VI. Karánsebes; — *var. pygidialis* Schill. V. Telek; — *solida* Er. V. Telek.

Phyllopertha horticola L. I. Budapest, Szarvaskő, Gödöllő; II. Nagy-Höflány; III. Helpa, Pálfa, Szepes-Béla, Dobsina, Leibicz; IV. Gyertyánliget, Kassa; V. Uj-Radna.

Anisoplia segetum Hbst. I. Budapest, Szarvaskő, Kóka, Félégyháza; II. Perkáta; V. Telek; VI. Baja; — *austriaca* Hbst. I. Budapest, Gödöllő, Hatvan, Félégyháza, Czegléd; II. Acsalag, Perkáta; VI. Baja; — *tempesta* Er. I. Mesterszállás, Aporka, Szeged; II. M.-Sz.-Péter; VI. Zsombolya; — *cyathigera* Scop. I. Acsalag; V. Telek; VI. Resicza, Temesvár; — *lata* Fr. I. Budapest, Félégyháza, Orosháza. Szintje, Hatvan, Eger, Kóka, Szarvaskő, Czegléd; II. Kőszeg; III. Zeleznóföld; V. Telek; VI. Resicza, Zsombolya, Baja, Nagy-Becserek.

Hoplia praticola Duft. I. Visegrád, Hatvan; — *hungarica* Burm. III. Balassagyarmat.

Epicometis hirta Poda. I. Budapest, Visegrád, Ujpest, Kecskemét, Félégyháza, Czegléd, Szeged, Szarvaskő, Kóka, Hatvan, Mátra-Kékes, T.-Bálint; II. Perkáta, Kőszeg, Győr, Pápa, Veszprém, Kőhidgyarmat, Sopron, Mura-Szombat, Csurgó; III. Pozsony, Lipótvár, Léva; V. Maroskecze; VI. Resicza, Temesvár, Zsombolya, Zenta, Apatin, Baja.

Leucocoelis funesta I. Budapest, Eger, Szintye, Arad, Rákospalota; II. Veszprém, Kőszeg, Sopron, Mura-Szomat; III. Pozsony, Lipótvár; IV. F.-Encs; V. Szászrégen, Háromszék, Uj-Radna, Nagy-Szeben, Szováta; VI. Dubova, Resicza, Szabadka.

Celonia aurata I. Budapest, Eger, Mátra-Kékes, Szintye, Varjas, T.-Alpár, Aporka, Szarvaskő, Mesterszállás, Czegléd, Hat-

van: II. Perkáta, Kőszeg, Nagy-Höflány. Sopron, Acsalag, Veszprém, Mohács. Kömlőd; III. Lipótvár, B.-Gyarmat, Putnok, Dobsina; IV. F.-Enes; V. Háromszék, Telek, Fehéregyháza, Uj-Radna, Maroskecze, Szováta; VI. Resicza, Zsombolya; — var. *lucidula* Fieb. I. Szarvaskő.

Potosia marmorata F. I. Szarvaskő, Szent-Endre; III. Pál-falu; IV. Beregszöllős; — *speciosissima* Scop. I. Budapest; VI. Uj-Futak; VIII. Fiume, Zara; — *affinis* L. IV. Kassa; — *hungarica* Hrbst. I. Aporka, Kóka; III. Putnok; IV. Kassa; V. Marosvásárhely; VI. Zsombolya; — *floricola* Hrbst. I. Szintye. Hatvan, Eger, Budapest, Hódmezővásárhely; II. Nagy-Höflány, Kömlőd; IV. Szepes-Béla; VI. Resicza, Uj-Futak.

Valgus hemipterus L. I. Budapest, Félégyháza, Békásme-gyer, Hatvan, Szolnok; II. Sopron; V. Maroskecze; VI. Zsombolya, Mehádia.

Gnorimus variabilis L. I. Mátra-Kékes; — *nobilis* L. I. Szarvaskő; III. Garam-Berzence.

Trichius fasciatus L. I. Budapest, Eger; II. Kőszeg, Curgó; III. Hosszumező; IV. Pozsony, Nyitra, B.-Gyarmat; V. Szent-Anna-tó k., Szászrégen, Uj-Radna; VI. Resicza, Baja.

Fam. Buprestidae.

Chalcophora mariana Lap. II. Kőszeg.

Aurigena lugubris F. I. Budapest, Eger; III. Putnok.

Capnodis tenebrionis P. I. Budapest, Szent-Endre.

Dicerca berolinensis Hbst. I. Budapest; III. Garam-Berzence.

Poecilota rutilans VI. Nagy-Beeskerek.

Anthaxia cichorii Ol. I. Budapest, Félégyháza; — *fulgurans* Schrank. I. Visegrád, Félégyháza; III. Putnok, Garam-Berzence; — *nitidula* L. VI. Baja; — var. *signaticollis* Kryu. II. Kőszeg; VI. Mehádia; — *quadripunctata* L. I. Hatvan; IV. Gyertyánli-get; V. Uj-Radna.

Acmacodera degener Scop. IV. Beregszöllős.

Chrysobothrys affinis F. I. Szent-Endre; — II. Kőszeg.

Coroebus rubi L. I. Eger.

Agrilus biguttatus F. I. Budapest; II. Kőszeg; — *angustus* Ill. II. Kőszeg; VI. Mehádia.

Trachys minuta L. I. Félégyháza, Rákos-Palota

Fam. Eucnemidae.

Tharops nigriceps Manh. VI. Mehádia.

Fam. Elateridae.

Archontas murinus L. I. Budapest, Félégyháza, Eger, T.-Alpár; II. Curgó, Sopron, Nagy-Höflány; III. Putnok, Nyitra; IV. Bártfa, Gyertyánliget; V. Uj-Radna.

Drasterius bimaculatus Esch. I. Budapest, Félégyháza; — var. *fenestratus* Küst. I. Félégyháza.

Elater cinnabarinus Esch. I. Budapest, T.-Alpár; III. Helya,

Garam-Berzence, Dobsina; — *sanguinolentus* Schrank. I. Budapest; IV. Kassa; — *nigerrimus* Lac. I. Visegrád; VI. Mehádia.

Hypnoidus minutissimus Germ. VI. Mehádia.

Cardiophorus discicollis Hbst. I. Budapest; — *ruficollis* L. I. Budapest; III. Putnok; — *cinereus* Hbst. I. Rákos-Palota; III. Putnok; — *rubripes* Hbst. I. Budapest, Visegrád; VI. Baja.

Melanotus niger F. I. Félégyháza; — *brunnipes* Germ. I. T.-Alpár; V. Szováta, Uj Radna, Szászrégen; VI. Baja, Apatin, Zsombolya; — *rufipes* Hbst. I. Budapest, Czegléd, Gödöllő, Eger; II. Acsalag, Kőszeg, Csurgó; III. Helpa, Garam-Berzence; IV. Kassa; VI. Mehádia, Zsombolya, Baja; — *crassicollis* Er. I. Budapest.

Limonius pilosus Leske. I. Budapest, Visegrád; III. Putnok; IV. Kassa; VI. Mehádia; — *aeruginosus* Ol. I. Budapest, Félégyháza, Szeged; VI. Baja; V. Resicza, Fehéregyháza; — *parvulus* Pz. VI. Mehádia; I. Budapest. Szarvaskő; — var. *lythrodus* Germ. I. Budapest, Orosháza; VI. Zsombolya.

Athous var. *alpinus* Redtb. I. Budapest; II. Kőszeg; Uj-Radna; — *longicollis* Ol. I. Szarvaskő; — *circumductus* Men. III. Dobsina; IV. Gyertyánliget; VI. Mehádia; — *undulatus* Deg. V. Uj-Radna; — *niger* L. II. Kőszeg; V. Telek, Uj-Radna.

Ludius pectinicornis L. V. Uj-Radna; — var. *aeruginosus* F. III. Sz.-Béla, Zeleznó-fürdő; IV. Fogarasi havasok; — *purpureus* Poda. III. Garam-Berzence; — *sjaelandicus* Müll. III. Zeleznó-fürdő; — *tesselatus* III. Barlangliget; — *chrysocomus* Germ. I. T. Bálint; — *aeneus* L. III. Pálfalu, Menyhárdt; V. Ünökő, Fogarasi havasok; — *latus* F. I. Budapest, T.-Bálint, Félégyháza; II. Csurgó; III. Léva, Selmezbánya; VI. Baja; — *guttatus* Germ. V. Riisor.

Agriotes pilosus Pz. VI. Mehádia; — *ustulatus* Schal'. I. Budapest, Félégyháza, T.-Alpár; II. Királyhida, Kőszeg, Csurgó; III. Garam-Berzence, Pozsony; V. Háromszék, Uj-Radna, Szent-Anna-tó-k.; VI. Zsombolya, Resicza, N.-Beckerek, Baja, Apatin; VIII. Fiume; — *sputator* L. I. Budapest, Félégyháza, Visegrád, Sz.-Endre; III. Helpa; VI. Zsombolya; — *lineatus* L. I. Félégyháza; III. Garam-Berzence; VI. Baja.

Dolopius marginatus L. VI. Mehádia.

Syruaptus filiformis F. I. Félégyháza, Uj-Pest; V. Uj-Radna, Ünökő; VI. Resicza.

Adrastus pallens F. I. Szeged; II. Muraszombat; III. Pozsony, Pálfalu; IV. Bártfa; VI. Zsombolya; — *lacertosus* Er. VI. Baja.

Fam. Dascillidae.

Dascillus cervinus L. III. Zeleznó-fürdő; V. Telek.

Fam. Cantharidae.

Dictyopterus aurora Hbst. V. Uj-Radna.

Lygistopterus sanguineus L. V. Fogarasi havasok.

Lampyrus noctiluca L. I. Budapest; VI. Mehádia.

Lamprohiza splendidula L. II. Csurgó, Sopron; III. Garam-Berzence, Putnok, Leibicz; — IV. Kassa.

Luciola mingrelica Men. VI. Resicza, Mehádia, Dubova.

Cantharis fusca L. I. Budapest, Visegrád, T.-Alpár, Félégyháza, Eger, Hatvan, B.-Megyer; III. Putnok; V. Csernáton; — *rustica* F. VI. Mehádia; — *obscura* L. I. Budapest, Eger; III. Putnok; — *livida* L. I. Félégyháza; II. Kőszeg; VI. Baja, Karánsebes; — var. *rufipes* Herbst. I. Budapest, Eger, Hatvan; III. Zeleznó-fürdő; IV. Gyertyánliget; — *longicollis* Kiesw. I. Budapest; — *fulvicollis* F. I. Mátra-Kékes; IV. Bártfa; — *lateralis* L. I. Félégyháza, Hatvan.

Metacantharis haemorrhoidalis F. I. Visegrád; III. Putnok.

Rhagonycha fulva Scop. I. Budapest, Hatvan, Czepléd, T.-Alpár; II. Kőszeg, Keszthely, Győr; III. Pozsony, Garam-Berzence, Lipótvar, Pálfalu, Putnok; IV. Gyertyánliget; VI. Zsombolya, N.-Beeskerek, Zenta; — *atra* K. VI. Mehádia.

Pygidia denticollis Schum. IV. Zseleznó-fürdő.

Silis nitidula F. I. Visegrád.

Hypebaeus flavipes F. VI. Mehádia.

Anthocomus equestris F. III. Garam-Berzence.

Malachius aeneus L. I. Szeged, Mátra-Kékes, Szarvaskő; Mesterszállás, Szintye; II. Acsalag; III. Pálfalu; V. Maroskecze, VI. Zsombolya, Dubovz, Mehádia.; — *marginellus* F. I. Mátra-Kékes; II. Kömlőd, Acsalag; III. Putnok; V. Csernáton; — var. *ambiguus* Peyr. I. Budapest (Gellérthegy); — *viridis* F. I. Hatvan, Félégyháza, Mátra-Kékes, Budapest; V. Szent-Anna-tó; VI. Zsombolya, Baja; VIII. Fiume, Urka vízesések; — *spinipennis* Germ. V. Fogarasi havasok.

Henicopus pilosus Scop. I. Budapest, Aporka, Szent-Eadre, Félégyháza; II. Mosony Szent-Péter.

Dasytes niger L. III. Bácsin (Zólyom m.); — *coeruleus* Deg. I. Budapest, Visegrád; VI. Zsombolya; — *flavipes* Ol. I. Szarvaskő; — *plumbeus* Müll. I. Félégyháza, Szarvaskő; III. Sz.-Béla; IV. Kassa; VI. Zsombolya; — *fuscus* Hl. VI. Mehádia.

Danaeaca serbica Kiesw. I. Félégyháza; VI. Zsombolya; — *nigritarsis* Küst. I. Mátra-Kékes; — *marginata* Küst. III. Putnok.

Fam. Cleridae.

Opilo mollis L. II. Kőszeg.

Clerus mutillarius F. I. Hatvan; II. Sopron; — *formicarius* L. III. Selmeczbánya.

Trichodes apiarius L. I. Budapest, Félégyháza, Gödöllő Hatvan, Csongrád; II. Kömlőd, Kőszeg, Perkáta, Balatonfüred; III. Léva, Pálfalu, Garam-Berzence, Putnok; IV. Gyertyánliget; V. Háromszék, Uj-Radna, Maroskecze; VI. Zsombolya, Resicza, Apatin, Zenta, Dubova, Karánsebes, Pécska; — var. *subrifasciatus* Spin. I. Budapest, Hatvan; VI. Nagy-Beeskerek.

Corynetes coeruleus Deg. V. Telek; VI. Resicza.

Necrobia violacea L. I. Budapest; — *rufipes* Deg. III. Putnok.
Opetiopalpus scutellaris Panz. I. Aporka.
Elateroides dermestoides L. III. Selmeczbánya.

Fam. Bruchidae.

Bruchus fur L. I. Félegyháza; — *latro* F. I. Aporka; —
subpilosus Strm. I. Félegyháza.

Fam. Byrrhidae.

Byrrhus striatus Ol. III. Viszoka, Putnok; IV. Gyertyánli-
 get; VI. Baja; VIII. Fiume; — *rufipes* F. III. Pálfalu; — *pani-*
ceus L. I. Budapest, Szeged; VI. Baja.

Oligomerus brunneus Stm. VIII. Fiume.

Xestobium rufo-villosum Deg. I. Budapest.

Ernobius mollis L. III. Selmeczbánya.

Ptilinus pectinicornis L. III. Pálfalu; VI. Mehádia.

Fam. Lyctidae.

Lyctus unipunctatus Herbst. VI. Mehádia.

Fam. Bostrychidae.

Psoa viennensis Herbst. VIII. Fiume,

Bostrychus capucinus L. I. Félegyháza; II. Kőszeg; III.
 Léva, Hernádkérces; VI. Zombolya.

Cis boleti F. IV. Gyertyánliget; V. Telek; VI. Mehádia; —
hispidus Gyll. VI. Mehádia.

Fam. Tenebrionidae.

Gnaptor spinimanus Pall. I. Budapest, Visegrád, Török.
 Bálint, Eger, Szintye, B. Megyer; II. Kőhidgyarmat, Pécs; VI
 Apatin, Zombolya, Nagy-Beckerek.

Blaps longicollis Stev. VI. Karánsebes; — *gigas* L. VIII.
 Fiume; — *lethifera* Marsh. I. Hatvan; — *mortisaga* L. I. Bu-
 dapest, Félegyháza, Kalocsa, Keeskemét, Czegléd, Szeged, Oro-
 sháza, Eger, Hatvan; II. Perkáta, Veszprém, Kőmlőd, Sopron,
 Nagy-Höflány, Csurgó; III. Lipótvár, Nyitra, Garam-Berzencze,
 Zeleznófürdő; IV. Kassa, Gyertyánliget, F.-Encs; V. Szászrégen,
 Uj-Radna; VI. Resicza, Pécska.

Crypticus quisquilius L. I. Mesterszállás, Czegléd, Félegy-
 háza, Mátra-Kékes, Hódmezővásárhely; III. Putnok; V. Három-
 szék; VI. Mehádia

Pedinus femoralis L. I. Budapest, Félegyháza, T.-Alpár,
 Hódmezővásárhely, Mesterszállás, Orosháza, Visegrád, Kóka, Eger,
 Hatvan; II. Acsalag, Kőszeg, Muraszombat, Csurgó.

Opatrum sabulosum L. I. Budapest, Ujpest, Visegrád, Békás-
 megyer, Eger; II. Sopron; III. Helpa, Garam-Berzencze; VI.
 Zombolya, Zenta, Baja; VIII. Fiume.

Microzoum tibiale F. I. Budapest, Félegyháza.

Bolitophagus reticulatus L. VI. Mehádia; — *interruptus* Ill.
 VI. Mehádia; — *armatus* Pz. VI. Mehádia.

- Eledona agaricola* Hbst. I. Szeged.
Diaperis boleti L. I. Félégyháza, Szeged; VI. Mehádia, Baja.
Hoplocephala haemorrhoidalis F. III. Helpa; V. Szent-Anna-tó környéke; VI. Mehádia.
Scaphidema metallica F. I. Visegrád; VI. Mehádia.
Platydemia Dejeani Lap VI. Mehádia
Corticeneus castaneus F. VI. Mehádia, Dubova
Anthracias cornutus Fisch. VI. Mehádia
Acanthopus caraboides Pet. VI. Mehádia.
Tenebrio obscurus F. I. Budapest, Szarvaskő, Eger, Csanád. Félégyháza, Szintye; II. Acsalag, Nagy-Höflány; III. Putnok; V. Háromszék, Uj-Radna; VI. Zsombolya. Karánsebes, Stajerlak, Resicza; — *molitor* L. I. Budapest, Arad, Hatvan, Félégyháza-Eger, Szarvaskő, Csanád; II. Acsalag, Kőszeg, Királyhida, Kömlőd; III. Pozsony, Lipótvár; IV. Kassa, Gyertyánliget; V. Háromszék, Csernáton, Maroskecze; VI. Zsombolya, Baja, Zenta, Szabadka, Futak.
Helops quisquilius F. I. Budapest, Hatvan, Hódmezővásárhely; IV. Kassa, Hernádkéres; — *picipes* Küst. I. Budapest, VI. Mehádia; — *caraboides* Panz. I. Szarvaskő; — *incurvus* Küst. I. Budapest, Visegrád, Eger, Mesterszállás; III. Putnok; IV. Kassa; — *badius* Küst. VI. Mehádia.

Fam. Alleculidae.

- Eryx ater* F. I. Keeskemét.
Allecula morio F. I. Szarvaskő.
Hymenalia rufipes F. I. Keeskemét, Félégyháza.
Gonodera murina L. VI. Zsombolya.
Podonta nigrita F. I. Budapest, Mesterszállás, T.-Alpár, Rákospalota, Félégyháza, Eger, Hatvan; II. Acsalag. B.-Füred; III. Putnok, Sz-Béla; VI. Zsombolya.
Ctenioopus sulphuripes Germ. I. Békás-Megyer; IV. Gyertyánliget.
Omophlus betulae Hbst. I. Budapest, Eger, Hatvan, Nagy-Kőrös, Félégyháza; III. Putnok, Zeleznó-fürdő; — *rugosicollis* Brüll I. Budapest, Hatvan; — *dilatatus* var. *longicornis* Bert. I. Török-Bálint; VI. Zsombolya.

Fam. Lagriidae.

- Lagria hirta* L. I. Rákospalota; V. Háromszék; VI. Gyertyánliget; VI. Baja.

Fam. Melandryidae.

- Tetratoma ancora* F. VI. Mehádia.

Fam. Mordellidae.

- Mordella* var. *perlata* Sulz. I. Csongrád; — *fasciata* F. I. Félégyháza, T.-Alpár, Szarvaskő; IV. Kassa; VI. Baja; — *aculeata* L. I. Félégyháza, T.-Alpár; VI. Zsombolya

Mordellistena brunnea F. IV. Kassa: — *brevicauda* Boh. I. Budapest.

Anaspis frontalis L. I. Budapest, B.-Megyer: VI. Zombolya, Mehádia; — var. *lateralis* F. I. Békásmegyer.

Fam. Meloidae.

Meloe proscarabaeus L. I. Budapest, Félegyháza, Visegrád; II. Mosony-Szent-Péter; VI. Zombolya; — *violaceus* Marsh. I. Budapest, Eger, Félegyháza; III. Selmeczbánya; — *hungarus* Schrk. I. Budapest; — *decorus* Brandt. I. Budapest, Visegrád, Szent-Endre; — *atricosus* Leach. I. Budapest, Félegyháza, Hatvan; III. Putnok, Pozsony; VI. Zombolya; — var. *ruficentris* Germ. I. Félegyháza; — *variegatus* Donovan. I. Budapest; III. Selmeczbánya; VI. Resicza; — *tuccius* Rossi. I. Félegyháza; — *scabriusculus* Brdt. I. Budapest, Hatvan, Félegyháza; III. Selmeczbánya.

Cerocoma Schreberi F. I. Félegyháza; — *Mühlfeldi* Gyll. I. Szarvaskő.

Zonabris variabilis Pall. I. Szeged, Aporka, Félegyháza, Keckemét, Czegléd, T.-Alpár; — var. *Dahli* Baud. I. Félegyháza, Keckemét, Hódmezővásárhely.

Oenas crassicornis Ill. I. Hatvan, Félegyháza, Mátra-Kékes, Szeged, Orosháza.

Lydus trimaculatus F. I. Félegyháza.

Halosimus syriacus L. I. Aporka, Félegyháza; VI. K.-Sebes.

Lytta versicatoria L. I. Budapest, Gödöllő, Eger, Félegyháza, Szeged; II. Acsalag, Komárom, Sopron, B.-Füred; III. Nyitra, Selmeczbánya, Putnok; V. Maroskecze, Háromszék; VI. Zombolya, Resicza.

Epicauta verticalis Ill. I. Szintye, Hatvan; II. Kőhidgyarmat; III. Lipótvár; V. Fehéregyháza.

Fam. Pyrochroidae.

Pyrochroa coccinea L. I. Budapest; III. Pozsony; VI. Baja.

Fam. Anthicidae.

Notoxus monoceros L. I. Félegyháza.

Fornicomus pedestris Rossi. I. Budapest, Félegyháza, Szeged.

Anthicus axillaris Schmidt. I. Félegyháza; — *unicolor* Schmidt. I. Budapest.

Mecynotarsus serricornis Panz. I. Félegyháza.

Fam. Oedemeridae.

Nacordes ustulata F. I. Szarvaskő; — *fulvicollis* Scop. III. Zeleznó-fürdő; VI. Baja; — *viridipes* Schmidt. VI. Baja.

Asclera coerulea L. I. Szent-Endre, Visegrád; III. Garamberzenze; — *sanguinicollis* F. I. Mátra-Kékes; VI. Baja.

Oedemera podagrariae L. I. Mátra-Kékes, Szent-Endre, Szarvaskő; III. Putnok, Garamberzenze; V. Háromszék; — *flavescens* L. I. Budapest, Szarvaskő; V. Maros-Kecze; V. Karanse-

bes, Baja : — *virescens* L. I. T.-Alpár. Szarvaskő; IV. Bártfa.
Chrysanthia viridissima L. VI. Mehádia.

Fam. Pythidae.

Mycterus umbellatarum F. I. Szent-Endre. Rákos-Keresztur.

Fam. Curculionidae.

Otiorhynchus mastix Oliv. VIII. Czirkvenicza. — *irritans* Herbst. I. Budapest, Visegrád; VI. Mehádia; — *niger* F. III. Helypa; V. Riusor; — *fuscipes* Ol. V. Fogarasi havasok; — *laevigatus* F. III. Pálfalu; — *signatipennis* Gyll. II. Csurgó; — *corruptor* Hbst. VIII. Fiume; — *carripes* Stierl. IV. Gyertyánliget; — *obsidianus* Boh. IV. Gyertyánliget, Kassa; — *dives* Germ. V. Fogarasi havasok; — *sulcatus* F. V. Segesvár; — *populeti* Boh. I. T.-Alpár; VI. Resicza; — *chrysocomus* Germ. V. Fogarasi havasok; — *ligustici* L. I. Budapest, T.-Bálint, Mesterszállás, Szintye, Hódmezővásárhely, Balmaz-Ujvár; II. Csurgó; III. Nyitra; VI. Zsombolya; — *orbicularis* Herbst. I. Budapest; — *ovatus* L. I. Szeged; — *scabrosus* March. VI. Mehádia.

Phyllobius glaucus Scop. I. Riusor; — *urticae* Deg. I. Szarvaskő; — *incanus* Gyll. III. Selmezbánya; — *piri* L. I. Budapest, B.-Megyer, Félégyháza; VI. Baja; III. Garamberzencze; — *argentatus* L. I. Budapest, Félégyháza; III. Léva; — *betulae* F. I. Budapest; II. Sopron; III. Putnok; — *oblongus* L. I. Budapest, Félégyháza, B.-Megyer; II. Sopron; V. Uj-Radna; — *cinerascens* F. IV. Gyertyánliget.

Polydrosus impar Gozis. VI. Mehádia; — *sericeus* Schall. I. Szarvaskő; II. Kőszeg; III. Léva, Kis-Viszoka; — *tereticollis* Deg. III. Léva; — *coruscus* Germ. I. Félégyháza.

Peritelus familiaris Boh. I. Félégyháza, Kecskemét. Budapest, Mátra-Kékes.

Myllacus seminulum F. VI. Baja.

Paophilus Hampei Seidl. I. Félégyháza.

Strophosomus coryli F. I. Visegrád, Szintye.

Eusomus ovulum Germ. I. Budapest. Félégyháza; III. Putnok; V. Szent-Anna-tó környéke.

Brachyderes incanus L. I. Budapest.

Mesagroecus obscurus Boh. I. Szent-Mihályfalu.

Sitona crinitus Herbst. I. Budapest, Félégyháza; VI. Resicza; — *flavescens* Marsh. I. Félégyháza; — *lineatus* L. I. Félégyháza; — *subcitrifrons* Thunb. I. Budapest; V. Telek.

Psaliolum marillosum F. I. Budapest, Hatvan, T.-Bálint, Félégyháza, Kóka; II. Kőhidgyarmat; VI. Baja, Zsombolya.

Liophloeus tessellatus Müll. I. Budapest, Visegrád, Hatvan; VI. Baja; — *Herbsti* Gyll. V. Uj-Radna; VI. Stájérlak.

Chlorophanus gibbosus Payk. I. Mesterszállás, Ujlak; — *viridis* L. I. Mesterszállás, Budapest; III. B.-Gyarmat, Léva; IV. Gyertyánliget, Kassa; V. Uj-Radna, Riusor, Telek; VI. Resicza, Baja.

Tanymecus palliatus F. I. Budapest. Félégyháza, Mester-

szállás, T.-Alpár; II. Csurgó; III. B-Gyarmat; VI. Zsombolya, Baja; — *röttiger* Gyll. I. Félégyháza.

Cleonus punctiventris Germ. I. Budapest, Félégyháza, Kóka, Hatvan; II. Kőszeg, Kőhidgyarmat; — *nigrosuturatus* Goeze. I. Budapest, Arad, Félégyháza; VI. Baja; — *var. turbatus* Fahrs. II. Csurgó; — *fasciatus* Müll. I. Félégyháza; II. Csurgó; — *declivis* Oliv. I. Félégyháza; — *alternans* Herbst. VIII. Fiume; — *cinereus* Schrank. I. Budapest, Visegrád, Félégyháza; VI. Apatin; VIII. Fiume; — *piger* Scop. I. Budapest, Szarvaskő, Félégyháza, Szintje; II. Csurgó; VI. Resicza; — *tigrinus* Pz. I. Budapest; — *pedestris* Poda. I. Budapest, Félégyháza, Visegrád, Eger; III. Selmeczbánya.

Lixus elongatus Goeze. I. Félégyháza, Szarvaskő; — *myagri* Ol. I. Félégyháza; — *sanguineus* Ross. I. Török-Bálint; — *subtilis* Boh. V. Új-Radna; VI. Resicza; — *ascanii* L. I. Budapest, Hatvan; III. Lipótvár, Pálfa; — *algirus* L. VI. Baja; — *cardui* Oliv. I. Budapest, Kóka, Szarvaskő; II. Sopron; VI. Zsombolya.

Larinus brevis Hbst. I. Török-Bálint; — *obtusus* Gyll. Szarvaskő, Sziget-Monostor; — *sturnus* Schall. I. Budapest; IV. Kassa; — *jaceae* F. I. Budapest, Félégyháza; VI. Resicza, Zsombolya.

Rhinocyllus conicus Froel. I. Szarvaskő.

Alophus Kaufmanni I. Orosháza, T.-Alpár; VI. Baja.

Lepyryus capucinus Schall. I. Hatvan, T.-Alpár; III. Léva; IV. Kassa, Gyertyánliget; V. Predeal; — *palustris* Scop. I. Eger, Hatvan; IV. Gyertyánliget.

Hylobius abietis L. III. Dobsina; VI. Resicza, Stájerlak; — *fatuus* Rossi. V. Fogarasi havasok.

Liparus dirus Herbst. V. Fogarasi havasok; — *glabrivostris* Küst. I. Budapest; V. Szászrégen, Új Radna.

Plinthus Tischeri Germ. V. Fogarasi havasok.

Hypera tessellata Herbst. III. Putnok; — *punctata* F. I. Félégyháza, T.-Alpár; II. Sopron; IV. Kassa; — *fasciculata* Herbst. I. Félégyháza; — *arator* L. I. Félégyháza; — *murina* F. I. T.-Alpár.

Pissodes picea Ill. III. Pozsony; — *pini* L. II. Kőszeg.

Eriprhinus festucae Hbst. III. Putnok.

Dorytomus longimanus Forst. I. Budapest; III. Léva; — *Dejeani* Faust. III. Léva; — *taeniatus* F. II. Sopron; — *rufulus* Bed. I. Félégyháza.

Cossonus linearis F. I. Budapest; — *alborittatus* Germ. VI. Zsombolya.

Cryptorrhynchus lappathi L. I. Félégyháza, T.-Alpár; III. Selmeczbánya; IV. Kassa; VI. Baja.

Coeliodes cardui Herbst. I. Budapest; III. Léva; — *fuliginosus* Marsh. I. Félégyháza, Mátra; III. Putnok; — *quadrinaculatus* L. I. Visegrád.

Acalles denticollis Germ. VI. Mehádia; — *hypocrita* Boh. VI. Mehádia.

Ceuthorrhynchus topiarius Germ. I. Félégyháza; — *trimaeculatus* F. I. Félégyháza; — *macula-alba* Herbst. I. Budapest, Kóka, Szintye; — *sulciollis* Payk. I. Szeged; — *erysimi* F. V. Uj-Radna, Telek; VI. Resicza; — *alborittatus* Germ. I. Budapest, Félégyháza; VI. Zsombolya; — *syrites* Germ. I. Félégyháza.

Notaris scirpi F. I. Szarvaskő.

Baris timida Rossi I. Budapest, Félégyháza.

Sphenophorus striatopunctatus Goeze. I. Budapest, Kecskemét, Félégyháza, Visegrád, Szintje, Hatvan; II. Csurgó; — *abbreviatus* F. I. Budapest.

Calandra granaria L. I. Félégyháza; II. Perkáta, Kőszeg; III. Léva.

Balaninus elephas Gyll. Budapest, Hatvan; — *renosus* Grav. V. Fogarasi havasok; — *nucum* L. I. T.-Alpár.

Anthonomus pomorum L. I. Budapest, Félégyháza, Szintye; *rectirostris* L. I. Kóka; IV. Beregszöllős.

Bradybates Kellneri Bach. I. Budapest; — var. *subfasciatus* Gerst. I. Visegrád.

Elleschus scanicus Payk. III. Putnok.

Orchestes populi F. I. Visegrád, B.-Megyer, Félégyháza, Hatvan; III. Putnok; IV. Kassa; V. Uj-Radna.

Gymnetron antirrhini Germ. VI. Zsombolya.

Cionus scrophulariae L. II. Csurgó; — *Olivieri* Rosseh. I. Félégyháza, T.-Alpár; IV. Kassa; — *tuberculosis* Scop. V. Uj-Radna.

Magdalis nitidipennis Boh. I. B.-Megyer.

Apion pomonae F. I. Budapest; II. Sopron; — *cracca* L. I. Budapest; — *onopordi* Kirb. I. Budapest, Budaörs; — *holosericeum* Gyll. VI. Mehádia; — *aeneum* F. I. Budapest; — *curvirostre* Gyll. VI. Zsombolya; — *simile* Kirb. III. Putnok; — *longirostre* Oliv. I. Budapest, Visegrád, Félégyháza, Hatvan; — *apricans* Herbst. III. Léva; — *trifolii* L. I. Szeged, Visegrád, Uj-Radna; — *miniatum* Germ. I. Budapest, B.-Megyer.

Rhynchites betulae L. I. Budapest, Visegrád, Félégyháza, B.-Megyer; II. Kőszeg; — *olivaceus* Gyll. II. Kőszeg; — *paucirillus* Germ. I. Budapest; VIII. Fiume; — *aeneovirens* Marsh. I. Mátra-Kékes; — *purpureus* L. I. Budapest; VI. Zsombolya; — *auratus* Scop. I. Félégyháza; — *Bacchus* L. I. Budapest, B.-Megyer, Hatvan.

Rhinomacer betulae L. I. B.-Megyer; — *populi* L. I. Budapest, B.-Megyer, Félégyháza, Szarvaskő; II. Acsalag; VIII. Fiume. *Cyphus nitens* Scop. I. Szarvaskő, Eger; III. Selmeczbánya. *Attelabus coryli* L. I. Budapest, Visegrád; II. Perkáta, Kőszeg; III. Lipótvár; IV. Kassa; V. Maroskecze.

Fam. Anthribidae.

Platyrhinus resinosus Scop. III. Putnok; VI. Mehádia.

Fam. Mylabridae.

Mylabris pisorum L. I. Budapest, Félegyháza, Hatvan, Sz.-Endre; VI. Zombolya; — *villosa* F. VI. Mehádia.
Spermophagus cardui Boh. I. Budapest, B.-Megyer.

Fam. Scolytidae.

Hylesinus fraxini Panz. III. Selmezbánya, Helpa; V. Uj-Radna; VI. Mehádia.
Ips anatinus El. III. Selmezbánya, Helpa; — *typographus* L. III. Helpa; — *laricis* F. III. Selmezbánya.
Xyleborus Sareseni Rat. I. Visegrád; — *dispar* F. I. Budapest; III. Helpa; VI. Resicza, Mehádia.
Xyloterus lineatus Ol. III. Selmezbánya.

Fam. Cerambycidae.

Spondylis buprestoides L. III. Igló, Helpa; V. Uj-Radna.
Prionus coriarius L. I. Budapest, Visegrád, Szent-Endre, Szarva-ko, Szintye; II. Kőszeg, Sopron; III. Igló, Kassa, Pálfalu; IV. Bártfa; V. Szaszrégen, Hároniszék, Riisor, Szent-Anna-tó kör., Szováta; VI. Resicza, Mehádia.
Ergates faber L. II. Kőszeg.
Aegosoma scabricorne Scop. I. Félegyháza, T.-Alpár; II. N.-Hóflány, Mosony-Szent-Péter.
Rhagium mordax Deg. I. Visegrád; III. Helpa, Pálfalu; — *bifasciatum* F. I. Budapest; — *inquisitor* L. III. Dobsina, Selmezbánya.
Rhamnusium bicolor Schrk. III. Pozsony.
Oxymirus cursor L. III. Bars-Taszár, Dobsina, Szepes-Béla.
Toxotus quereus Goeze. III. Pálfalu, Szaszrégen.
Pachyta quadrimaculata L. I. Szarvaskő, Eger, III. Zeleznó-fürdő, Pálfalu, Dobsina.
Acmaeops collaris L. I. Szarvaskő; III. Pálfalu; — var. *nigricollis* Muls. III. Pálfalu.
Gawrotes var. *nigricollis* Muls. III. Barlangliget; — *virginea* L. V. Uj-Radna, Fogarasi havasok.
Cortodera Frivaldszkyi Kr. I. Budapest.
Leptura rufa Brüll. V. Csernáton; — *livida* F. I. Félegyháza, T.-Alpár; II. Kőszeg; V. Uj-Radna; III. Putnok; — *maculicornis* Deg. V. Uj-Radna; — *rubra* L. I. Eger; III. Pálfalu, Kis-Viszoka, Helpa, Garamberzeneze, Tátraháza, Dobsina; IV. Bártfa; V. Uj-Radna; — *scutellata* F. III. Garam-Berzeneze; IV. Gyertyánliget; V. Uj-Radna; — *virens* L. V. Uj-Radna, Telek, Fogarasi havasok; — *dubiu* Scop. V. Űnökő, Uj-Radna; — *sanguinolenta* L. IV. Gyertyánliget; V. Uj-Radna; — *erratica* Dalm. I. Budapest, Szarvaskő, Szent-Endre, Eger; II. Kőszeg; IV. Kassa; — *aurulenta* F. II. Kőszeg; III. Garam-Berzeneze, Pálfalu; V. Uj-Radna; — *quadrifasciata* L. I. Budapest; III. Pálfalu, Garam-Berzeneze; — *maculata* Pod. II. Sopron, Kőszeg; III. Garam-Berzeneze, Zeleznó-fürdő; V. Uj-Radna; — *melanura*

- L. III. Viszoka; — *bifasciata* Müll. I. Félégyháza, T.-Alpár, Mátra-Kékes, Szarvaskő, Eger; III. Helpa, Garam-Berzence; IV. Kassa; V. Csernáton; VI. Karánsebes; — *septempunctata* F. II. Kőszeg; VI. Resicza, Karánsebes; — *nigra* L. IV. Bártfa, Kassa; V. Csernáton; — *attenuata* L. V. Uj-Radna; VI. Resicza.
- Pidoniu lurida* F. V. Telek.
- Allosterna tubacicolor* Deg. VI. Baja.
- Necydalis major* L. III. Pálfalu.
- Stenopterus rufus* L. I. Budapest.
- Cerambyx cerdo* L. I. Budapest, Szarvaskő, Szintye, Hatvan, Eger, Hódmezővásárhely; II. Kőszeg, Perkáta, Kőhidgyarmat; III. Nyitra, Putnok; IV. Kassa; V. Maroskecze, Szováta; VI. Resicza; — *Scopoli* Füssl. I. Budapest, Szintye; II. Veszprém; III. Pozsony, Garam-Berzence; VI. Zsombolya.
- Crioccephalus rusticus* L. II. Kőszeg; III. Putnok.
- Asenium striatum* L. III. Helpa.
- Tetropium castaneum* L. III. Bars-Taszár.
- Anisarthron barbipes* Schrk. II. Kőszeg; III. Garam-Berzence.
- Phymatodes* var. *variabilis* L. I. Szarvaskő, Budapest, Szent-Endre; III. Nyitra; VI. Baja, Zsombolya; — var. *praecustus* F. I. Félégyháza; II. Kőszeg; — *testaceus* L. VI. Mehadia; V. Félégyháza.
- Pyrrhidium sanguineum* L. I. Budapest, Eger, Orosháza; III. Losonc; IV. Kassa; VIII. Fiume.
- Callidium violaceum* L. IV. Kassa, Bártfa.
- Hylotropes bajulus* L. I. Budapest, Szent-Endre, Visegrád, Hatvan, Félégyháza, Szeged, Szolnok, Csongrád, Nagy-Kőrös, Eger, Szarvaskő, Kóka; II. Kőszeg, Sopron, Nagy-Höflány, Acsalag, Kömlőd, Veszprém, B.-Füred, Kőhidgyarmat; — III. Pozsony, Putnok, Léva; IV. Kassa; V. Maroskecze, Szováta; VI. Zsombolya, Resicza.
- Rhopalopus clavipes* F. I. Hódmezővásárhely; III. Dobsina; V. Uj-Radna.
- Rosalia alpina* L. III. Garam-Berzence.
- Aromia moschata* L. I. Budapest, Eger, Szent-Endre, Szolnok, T.-Alpár, Szintye, Hódmezővásárhely; II. Perkáta, Esztergom, Győr; III. Lipótvár, Putnok; IV. Kassa; V. Maroskecze; VI. Resicza, Zsombolya.
- Purpuricenus budensis* Goeze. I. Budapest, Aporka, Szintye, III. Léva; — *Kochleri* L. III. Putnok; VI. Uj-Futak.
- Plagionotus detritus* L. Budapest, Orosháza; — *arcuatus* L. I. Budapest, Kóka, Hatvan; II. Kőszeg, Kőhidgyarmat; III. Léva; V. Uj-Radna; VI. Mehadia; — *floralis* Pall. I. Félégyháza, T.-Alpár, Kóka, Aporka; II. Perkáta; III. Léva; V. Bálványosfürdő; VI. Zsombolya, Resicza, Dubova; — var. *variabilis* Motsch. I. Kóka.
- Xylotrechus rusticus* L. I. Budapest, III. Garam-Berzence; VI. Zsombolya; — *antilope* Zett. I. Kőhidgyarmat.
- Clytus arictis* L. III. Pálfalu.

Clytanthus varius L. I. Budapest, T.-Alpár, Félégyháza, Szeged, Hódmezővásárhely, Szintye, Hatvan, Gödöllő; II. Perkáta, Acsalag; IV. Kassa, Gyertyánliget; V. Maroskecze, Bálványosfürdő; VI. Apatin, Zsombolya, Zenta, Baja; — *Herbsti* Brahm. V. Uj-Radna, Csernáton; — *sartor* F. I. Budapest, Mátra-Kékes; III. Putnok; IV. Beregszöllős; VI. Baja; — *figuratus* Scop. III. Garam-Berzencze; *speciosus* Schneid. I. Budapest, Szarvaskő, Eger, Orosháza, Nagy-Kőrös; II. Kőhidgyarmat, Keszthely; III. Putnok; VI. Resicza.

Anaglyptus mysticus L. I. Hatvan, Eger; II. Sopron; III. Putnok.

Dorcadion aethiops Scop. I. Budapest, Hatvan, Czegléd, Visegrád, Szent-Endre, Mesterszállás, Orosháza, Szintye, Szarvaskő, Eger, Kecskemét, Kóka; II. Sopron, Csurgó, Veszprém, B.-Füred; III. Léva, B.-Gyarmat, Nyitra; VI. Baja, Resicza; — *fulvum* Scop. I. Budapest, Gödöllő, Eger, Kecskemét, Hatvan, Visegrád, Félégyháza, T.-Bálint; II. Sopron; III. Lipótvár; VI. Uj-Futak; — *Cervae* Friv. I. Félégyháza; — *Scopolii* Herbst. I. Budapest, Félégyháza, Mesterszállás, Szarvaskő, Mátra-Kékes, Hatvan, Visegrád; V. Maroskecze; *decipiens* Germ. I. Budapest; — *pedestre* Poda. I. Budapest, Visegrád, Török-Bálint, Kecskemét, Szarvaskő, B.-Megyer, Czegléd, Hatvan; III. Lipótvár; V. M.-Kecze.

Neodorcadion bilineatum Germ. I. Félégyháza.

Dorcatypus tristis F. VIII. Fiume

Morimus funereus Muls. Budapest, Visegrád, Szent-Endre; VI. Stájerlak, Zsombolya.

Lamia textor L. I. Budapest; II. Kőhidgyarmat; III. Leibicz, Dobsina.

Monohammus sartor F. III. Csorbai-tó környéke; — *sutor* L. IV. Kassa; V. Tasnád, Szent-Anna-tó környéke.

Acanthoderes clavipes Schrank. III. Garam-Berzencze.

Acanthocinnus acdilis L. I. Budapest; IV. Bártfa.

Liopus nebulosus L. I. Kecskemét; III. Putnok.

Haploenemia cureulionoides L. I. Hatvan; II. Kőszeg.

Agapanthia Dahli Richt. II. Kömlőd; V. Maroskecze; — *villosoviridescens* Deg. I. T.-Alpár; III. Bars-Taszár; — *maculicornis* Gyll. I. Visegrád; — *violacea* F. I. Budapest, Hatvan.

Saperda carcharias L. I. Budapest, Czegléd; II. Mosony; Szent-Péter; III. Lipótvár, Losoncz; — *scalaris* L. I. Szarvaskő — *punctata* L. I. Pécska.

Tetrops praeusta L. VI. Mehádia.

Phytoecia scutellata F. III. Putnok; VI. Resicza; — *argus* Fröhl. I. Félégyháza; — *affinis* Harr. I. Szarvaskő; VI. Baja; — *ephippium* F. I. Mátra-Kékes, Budapest, Félégyháza; IV. Beregszöllős; VI. Zsombolya.

Oberea oculata L. I. Félégyháza, T.-Alpár, Szarvaskő; — *euphorbiae* Germ. I. T.-Alpár; II. Kömlőd.

Fam. Chrysomelidae.

Orsodacne cerasi L. var. *lincola* Lac. VI. Mehádia.

Donacia flavipes, F. I. Budapest, Félégyháza, Szintye; II. Keszthely; — *limbata* Panz. I. Budapest, Szarvaskő, Eger; V. Uj-Radna; VI. Resicza; — *vulgaris* Zschach. I. Budapest, Félégyháza; — *simplex* F. I. Budapest, Szarvaskő, B.-Megyer.

Plateumaris sericea L. I. Szarvaskő; — var. *festucae* F. I. Szarvaskő; — *discolor* Panz. I. Szarvaskő; IV. Kassa; — *consimilis* Schrnk. I. Félégyháza; III. Léva; — *abdominalis* Ol. I. Budapest, B.-Megyer;

Zeugophora flavicollis Marsh. IV. Kassa.

Lema lichenus Voet. I. Szarvaskő, Mátra-Kékes; III. Putnok; — *cyaneella* L. I. Budapest, Szarvaskő, Czegléd, Hatvan; — *melanopus* L. I. Félégyháza.

Crioceris meridgera L. V. Szászrégen, Csernáton; II. Kőszeg; III. Putnok, Menyhárd; — *12-punctata* Scop. I. Félégyháza, Szarvaskő, Eger; III. Léva; VI. Baja; — var. *14-punctata* Scop. I. Félégyháza; — *5-punctata* Scop. I. Mátra-Kékes; — *asparagi* L. II. Sopron; III. Léva.

Labidostomis humeralis Schneid. I. Budapest; — *lucida* Germ. I. Eger; — *longimana* L. I. Félégyháza, Mátra-Kékes; III. Putnok; — *cyanicornis* Germ. I. Szarvaskő, Félégyháza, Mátra-Kékes, Hódmezővásárhely; II. Csurgó; III. Garam-Berzence; V. Szováta, Telek; VI. Zsombolya, Baja.

Lachnaea serripunctata Scop. I. Budapest, Szarvaskő, Eger, Hatvan; III. Zeleznó-fürdő, Putnok.

Chytra quadripunctata L. I. Budapest, Félégyháza, Visegrád, Szent-Endre, T.-Alpár, Szeged, Arad, Szolnok, Szintye, Szarvaskő; II. Kőszeg, Perkáta, Kömlőd, Acsalag; III. Lipótvár, Pálfalu, Garam-Berzence; IV. Kassa; V. Maroskecze; VI. Zsombolya, Apatin, Baja, Resicza.

Gynandrophthalmu salicina Scop. I. Visegrád, Eger, Szarvaskő; III. Putnok; IV. Bártfa; — *xanthaspis* Germ. I. Eger, Mátra-Kékes; — *aurita* L. I. Budapest, Szent-Endre; II. Sopron.

Coptocephala scopulina L. I. Mátra-Kékes; IV. F.-Encs, Beregszöllős.

Cryptocephalus cordiger L. I. Visegrád; II. Mosony Szent-Péter; — *serripunctatus* L. I. Budapest; — *bipunctatus* L. I. Rákos-Keresztúr, Eger; III. Pálfalu, Sz.-Béla; IV. Kassa; — *bifurcatus* Scop. I. Szarvaskő; — *Schöfferi* Schrank. I. Budapest, B.-Megyer; — *sericeus* L. I. Budapest, Eger, Félégyháza, Szarvaskő, T.-Alpár; II. Csurgó, Kőszeg, Mura-Szombat; III. Léva, Vízoka, Pálfalu; IV. Gyertyánliget; V. Szováta, Uj-Radna; VI. Zsombolya, Resicza; — *aurculus* Sufr. I. Mátra-Kékes, Visegrád, Szent-Endre; IV. Gyertyánliget; — *violaceus* Laich. I. Budapest, Szent-Endre, Szarvaskő; V. Uj-Radna; — *elongatus* Germ. I. Visegrád, Békás-Megyer; — *frenatus* Laich. I. Félégyháza; IV. Gyertyánliget; var. *flavescens* Schneid. VI. Zsombolya; — *flavipes* F. I. Budapest, Szent-Endre; III. Garam-Berzence; — *ocellatus* Drap.

IV. Gyertyánliget; — *Moraci* L. I. Szarvaskő; — var. *bivittatus* Gyll. I. Mátra-Kékes; — var. *arquatus* Weise. I. Rákos-Keresztur, Mátra-Kékes; III. Putnok; — *6-pustulatus* Rossi. I. Félégyháza, Szarvaskő; — *connerus* Ol. I. Félégyháza, Mátra-Kékes.

Pachybrachys tessellatus Ol. III. Garam-Berzencze; — *hieroglyphicus* Laich. I. Félégyháza, Hatvan; IV. Kassa; VI. Baja.

Colaphus sophiae Schall. I. Budapest, Szent-Endre, Félégyháza; III. Putnok; V. Fehéregyháza.

Gastroidea viridula Deg. II. Kőszeg; IV. Kassa, Gyertyánliget; VI. Baja; — *polygona* L. I. Budapest, Hatvan, Mátra-Kékes, Visegrád, Félégyháza, B.-Megyer, Mesterszállás, Török-Bálint, II. Csurgó; III. Putnok; IV. Beregszöllős; VI. Zsombolya, N.-Beeskerek.

Entomoscelis adonidis Pall. I. Budapest, Hatvan; VI. Zsombolya.

Timarcha pratensis Duft. V. Uj-Radna; — *tenebriocosa* F. I. Budapest; — *violaceonigra* Deg. I. Budapest, Visegrád, Hatvan, Kecskemét, Szarvaskő; II. Nagy-Höfláay, Kölhígyarmat; — *renosula* Weise. VIII. Finne, Cirkvenicza, Omblaforrás.

Chrysomela coerulea Ol. I. Szeged, Visegrád; III. Léva; V. Telek; VI. Dubova, Mehádia, Resicza; — *globipennis* Suffr. IV. Gyertyánliget, Kassa; — *vernalis* Brull. VIII. Castel-Muschio; — *haemoptera* L. III. Pálfalu; V. Bálványos-fürdő; — *goettin-gensis* L. I. Budapest, Rákos-Palota, Csongrád, Félégyháza; II. Mura-Szombat; III. Helpa; V. Háromszék; — *limbata* F. VI. Zsombolya; — *staphylea* L. I. Félégyháza, Arad; IV. Kassa; — *sanguinolenta* L. I. Szarvaskő, Mesterszállás, Mura-Szombat; III. Pálfalu; V. Uj-Radna; I. Hatvan, Mátra-Kékes; — *marginata* L. I. Budapest, Szarvaskő, Hatvan; — *chalcitis* Germ. I. Budapest; — *hyperici* Forst. I. Budapest; — *americana* L. III. Sebenico; — *ceralis* L. Kőszeg, Veszprém; — var. *alternans* Panz. I. Kóka; III. Pálfalu; — *coeruleans* Scriba. I. Budapest; II. Kőszeg; III. Pálfalu; VI. Mehádia; — *fastuosa* Scop. I. T.-Alpár, Félégyháza, Eger, Visegrád, Szarvaskő; II. Kőszeg; III. Helpa, Garam-Berzencze; VI. Dudova; — *graminis* L. I. Eger, Csongrád, Félégyháza, T.-Alpár; II. Bfüred, Kőszeg; III. Pozsony; V. Uj Radna — *menthastri* Suffr. I. Budapest, Kóka, Szeged; III. Léva, Sz. Béla; IV. Kassa; VI. Zsombolya, Resicza; VIII. Cirkvenicza — *varians* Schall. II. Csurgó; — *polita* L. I. T.-Alpár; II. Csurgó; V. Uj-Radna; VI. Resicza.

Orina tristis V. Segesvár; VI. Zsombolya, Baja; — *luc-tuosa* Ol. V. Segesvár; — *rugulosa* Suffr. V. Uj-Radna; — *intricata* Germ. IV. Gyertyánliget; V. Ünökő; — *alpestris* Schumm. IV. Gyertyánliget; — *cacaliae* Schrk. V. Uj-Radna; — var. *senecionis* Schumm. IV. Kassa; — *speciosissima* Scop. IV. Gyertyánliget; V. Fogarasi havasok.

Phytodecta Linnæa var. *nigricollis* Weise V. Uj Radna; — var. *decastigma* Duft. V. Uj-Radna; — *fornicata* Brüg. I. Budapest, Hatvan, Félégyháza, Eger, B.-Megyer, Visegrád, T.-Bálint,

Mesterszállás, Mátra-Kékes; II. Csurgó; III. Léva Lipótvár. Zeleznőfürdő. Putnok, Bars-Taszár; V. Telek; VI. Resicza VIII. Fiume.

Phyllodecta tibialis Suffr. VI. Dubova; — *atrovirens* Corn. I. Hatvan; IV. Gyertyánliget; V. Uj-Radna; — *vitellinae* L. I. Félégyháza, T.-Alpár, Hatvan, Szarvaskő; III. Sz.-Béla, Zeleznőfürdő; IV. Gyertyánliget; VI. Baja.

Plagiolera versicolora Laich. I. Félégyháza, Mátra-Kékes, Visegrád, Hatvan, Szeged; II. Acsalag; III. Zeleznőfürdő, Léva; V. Telek, Uj-Radna.

Melasoma uenea L. I. T.-Alpár; — *cuprea* F. I. Szarvaskő, Szent-Endre, Gödöllő; II. Mosony-Szent-Péter; III. Léva, Garam Berzencze, Pálfalu; VI. Mehádia; — *20-punctata* Scop. I. Félégyháza, T.-Alpár, Aporka, Budapest; VI. Baja, Apatin; — *collaris* L. I. Félégyháza; II. Nagy-Höflány; IV. Kassa, Gyertyánliget; V. Uj-Radna; — *populi* L. I. Budapest, Orosháza, Hatvan-Szintye, Szarvaskő, Eger, Szeged Félégyháza, Ujpest, Gödöllő-Kecskemét, Mátra-Kékes, Kóka; II. Csurgó, Mosony-Szent-Péter, Kőszeg, Sopron; III. Pozsony, Léva, Pálfalu, Balassa-Gyarmat; Bars-Taszár, Zeleznőfürdő; V. Uj-Radna; VI. Zombolya, Baja. — *tremulae* F. I. Félégyháza, Mátra-Kékes; II. Nagy-Höflány; III. Pálfalu, Zeleznőfürdő; IV. Kassa, Gyertyánliget; V. Csernáton.

Agelastica alni L. II. Acsalag, Csurgó, Muraszombat; III. Léva, Nyitra; IV. Kassa, Gyertyánliget.

Phyllobotrica adusta Creutz. I. Budapest, Hatvan, Szarvaskő, Eger, Mátra-Kékes; III. Léva; IV. Beregszőlős; — *quadrimaculata* L. I. Félégyháza.

Luperus ranthopus Schrank. I. Szarvaskő, Nagy-Körös, Félégyháza; III. Léva, Putnok, Bars-Taszár; VI. Baja; — *nigrofasciatus* Goeze. III. Putnok; — *pinicola* Duft. III. Helpa.

Lochmava capreae L. IV. Gyertyánliget; — *rafa* Germ. I. Budapest.

Galerucella lincolni F. Budapest, T.-Alpár, Félégyháza; III. Léva; IV. Gyertyánliget; VI. Baja.

Galeruca tanacetii L. I. Budapest, Szarvaskő, Eger, Félégyháza, Hatvan, Kecskemét, Szent-Endre, Orosháza; II. Balatonfüred, Csurgó, Keszthely, Kőszeg; III. Nyitra, Putnok, Dobsina; IV. Gyertyánliget; V. Maroskecze, Szent-Anna-tó; VI. Baja, Apatin; — *Pomoniae* Scop. I. Hatvan, Szarvaskő, Mátra-Kékes, Kóka, Budapest, Szolnok; II. Balatonfüred; IV. Bártfa; — *melanocephala* Ponz. I. Mátra-Kékes, Szeged, Budapest.

Polagrica malvae Illig. I. Hatvan, Mátra-Kékes; III. Putnok; — *discedens* Boield. I. Hatvan, Félégyháza.

Derocephis rufipes L. I. Visegrád.

Crepidolera ferruginea Scop. III. Sz.-Béla; VI. Resicza.

Ochrosis salicariae Payk. I. Békás-Megyer.

Chalcoiles helvinae L. I. Visegrád; — *aurata* Marsh. I. Szarvaskő, Rákospalota, Mátra-Kékes; IV. Kassa, Gyertyánliget; VI. Nagy-Beeskerek; var. *pulchella* Ster. III. Bars-Taszár.

Chaetocnema semicrerulea Koch. IV. Gyertyánliget, Kassa.

Psylliodes chrysocephala L. I. Mátra-Kékes, Budapest, T.-Alpár, Szeged; VI. Zsombolya.

Phyllotreta undulata Kutsch. IV. Sz.-Béla; — *atra* F. III. Pozsony; — *nigripes* F. I. Budapest, Békás-Megyer; VI. Sz.-Béla.

Aphthona coerulea Fouré. I. Mátra-Kékes.

Cassida viridis L. I. Szeged, Félegyháza. T.-Alpár, Mátra-Kékes; Kassa; V. Szászrégen; — *ribex* L. I. Budapest; Resicza; — *nobilis* L. I. Budapest, Szeged; — *nebulosa* L. I. Félegyháza, Szeged, Budapest; IV. Kassa; — *sanguinolenta* Müll. I. Visegrád.

Fam. Coccinellidae.

Epilachna chrysomelina F. I. Kóka.

Subcoccinella 24-punctata L. I. Budapest, Szeged, Mester-szállás, Félegyháza, Békás-Megyer, Kecskemét, Mátra-Kékes, Visegrád; III. Zeleznófürdő, Putnok; VI. Zsombolya, Baja; — *var. meridionalis* Motsch. I. Budapest, Visegrád, Békás-Megyer.

Cyanea impunctata L. *var. palustris* Redtb. I. Békás-Megyer; III. Putnok.

Hippodamia tredecimpunctata L. III. Lipótvár.

Adonia variegata Goeze. I. Budapest, Félegyháza, Mátra-Kékes; II. Kőhidgyarmat; III. Garam-Berzence; VI. Nagy-Beeskerek; — *var. ustulata* Ws. I. Félegyháza; — *var. constellata* Laich. VI. Zsombolya; — *var. carpini* Fouré. VI. Zsombolya.

Semiadalia undecimnotata Schneid. *var. norempunctata* Fouré. I. Félegyháza

Adalia bipunctata L. I. Budapest, Félegyháza, T.-Alpár, Szarvaskő, Hatvan, Rákos-Palota; II. Sopron; III. Nyitra; V. Szent-Anna-tó; VI. Zsombolya; — *var. 6-punctata* L. I. Budapest.

Coccinella 7-punctata L. I. Budapest, Szeged, Félegyháza, T.-Alpár; II. Perkáta, Kőszeg; III. Lipótvár, Pálfa; IV. Kassa; V. Szászrégen, Maroskecze; VI. Zsombolya, Baja, Apatin; — *decempunctata* L. I. Budaörs; III. Garam-Berzence; — *var. bimaculosa* Hbst. I. Budapest; — *var. gemella* Hbst. I. Félegyháza; VI. Baja; — *14-punctata* K. I. Budapest, Félegyháza; V. Szent-Anna-tó.

Mieraspis sedecimpunctata L. *var. 12-punctata* L. I. Békás-Megyer, Budapest.

Anatis ocellata L. IV. Kassa

Halysia sedecimpunctata L. I. Budapest. Sz.-Endre; — *12-guttata* VI. Mehádia, Dubova; — *decempunctata* L. I. Budapest; — *22-punctata* L. Budapest, Hatvan; II. Kőhidgyarmat; — *var. tetragonata* Laich. I. Budapest; — *var. conglomerata* F. I. Budapest; VI. Baja; — *14-punctata* L. I. Félegyháza, Mátra-Kékes; — *15-guttata* F. I. Félegyháza; — *14-guttata* L. I. Szintye; IV. Gyertyánliget; — *var. fimbriata* Sulz. I. Rákos-Palota, Eger; V. Uj-Radna.

Euxochomus 4-pustulatus L. I. Budapest, Szarvaskő, Szeged; II. Kőhidgyarmat.

Coccidula scutellata Herbst. I. Budapest; — *rufa* Herbst. I. Budapest.

Scymnus var. *4-pustulatus* Hbst. I. Budapest, Sz.-Endre, Rákospalota. III. Garam-Berzenceze.

Különfélék.

Az ákácza rovarellenségei s azok irtása II. A *Rhyzoták* rendjéből Vadas Jenő csupán a *Leucium robinarum* Dougl. nevű akácza-paizstetűt tárgyalja, még pedig dr. Horváth Géza nyomán, ki ezt a paizstetűt s egész biológiáját először alaposan tanulmányozta. Az akácza-paizstetűnek évenként csak egy ivadéka van s a június elején kikelő rovar a következő év május végén befejezi életét. A fiatal álezák az akácza üde, zöld részére, nevezetesen a levelekre vándorolnak, de részben a levél kocsányára, sőt a fiatal, zöld hajtásokra is; e helyeken megtelepednek azután és finom szipókájukat a gyöngye növény-szövetbe bocsátják s így növekedésükkel mind inkább szívogatják a levelek és hajtások életnedvét. A rovar irtására a következő permetező szerek szolgálnak. 1. Petroleum-emulzió: 10 dg. szappan 1 l. lágy vízben felforraltató s az oldathoz 2 l. petroleum öntendő, az egész pedig 30—40 l. állott vízzel hígítandó. 2. A dohánylég: 100 l. vízre 2 kg. dohánylégkivonat. 3. A dohánylé: dohánylevelet, szivarmaradékot forró vízzel leönteni és kevés idő múlva közönséges szappanlevet hozzáönteni. 4. 8 gr. dohányt 4 liter vízben egy óráig forralni s azután 40 gramm aloét hozzá adni, majd összekeverni szappanoldattal (fél kg. puhaszappant lágy vízben feloldva) és meleg vízzel felhevíteni. 5. 200 gr. Quissa amara forgácsot 6 liter lágy vízben 12 óráig áztatni, azután megfőzni és szappanoldattal (1 kg. közönséges szappant 5 liter meleg vízben feloldva) összekeverni; 6. Sörélesztő hígítva. 7. A fehér üröm forrázata. — III. A *Hymenoptera*k közül nem említ fel Vadas Jenő ákácslakót. Ellenben Kaltenbach felhossa a *Nematus hortensis* Hrtg. nevűt, melynek álezáját augusztus elején az ákácson találták; a darázs csak őszkor fejlődik ki. Úgy látszik nem igen kártékony. — IV. *Lepidoptera*. A lepkék közül a következőket említi fel Vadas Jenő mint az ákácson élőket; *Euproctis* (*Porthesia*) *chrysorrhoea* L. Hernyója csak szükség esetén fanyalodik az ákácza, melyben még nem is tett nagyobb károkat. Legjobban úgy védekezhetünk ellene, ha télen vagy kora tavasszal a hernyófészket hernyózó ollóval leszedetjük s elégettetjük. — *Lithocolletis acaciella* Zll. Hernyója az ákáczelevél alsó felének epidermisében készít aknautakat, de jelentéktelen kárt okoz. — *Nepticula sericopeza* Zll. Az ákácza magvában is annak tartalmát felemésztí, kárt azonban alig okoz. —

Etiella Zinckenella Tr. Hernyója szintén az ákác magvát pusztítja és mert alföldi ákáczosainkban némely évben igen nagy mennyiségben fordul elő, jelentékeny károkat is szokott tenni, így pl. az 1905. évi magtermésnek 25%-át pusztította el, úgy hogy a szegedi erdőhivatalhoz tartozó, mintegy 22.000 k. holdas ákáczos erdőben magot gyűjteni nem lehetett. A hernyó irtása bármely stádiumban igen körülményes és költséges; szerencsére gondoskodott a természet túlságos elszaporodásának megakadályozásáról, t. i. rovarellensége útján. Ez a Braconidákhoz tartozó *Phanerotoma dentata* Panz. nevű apró darázsfaj, mely a hernyó számát tetemesen apasztja. — Ezekon kívül él az ákáczon, saját tapasztalásom szerint, még a következő lepkefajok hernyója is: *Orygia antiqua* L. Évenként három ivadékból lép fel és bizonyára okoz némi kárt is; a *Cossus cossus* L. hernyója elvéve az ákácza törzsében is él s abban kárt tesz; az *Amphidasis betularia* L. hernyója lekopasztja az ákác leveleit és minthogy olykor nagy mennyiségben lép fel, határozottan kártékony is; a *Biston hirtaria* Cl. szintén a leveleken él, de károsítása alighanem jelentéktelen.

A Aigner Lajos.

A **Polistes gallica**-ról. 1904. szeptember 27-én fogtam egy hímét és egy nőtényt. A hím rendes nagyságú, de a potrohon levő jellemző sárga rész aránylag kicsiny volt, rögtön szembe-tűnt rajta egyenetlensége, mert a baloldali csáp csonka és csak öt ízű, második íze pedig vastagabb és kevésbé fekete volt mint rendszeren szokott lenni. A hím szomszédságában egy nőtényt is találtam. Egymást követték mint két jó társ. Felkeresték a piros virágú *Verbénát*, a *Cheirantust*, onnan a *Canna indica*, *Admiral Consbet* nevű fajváltozatra szállottak, a virág belsejébe azonban csak a nőtény hatolt be, míg a hím kívül maradt. Annak okát, hogy a két állat folyton egymás társaságában volt, csak akkor értettem meg, mikor a nőtényt is megvizsgáltam és azt vettem észre, hogy fulánkja nem rendes, hanem tompa végű, tehát a természetadta hiba hozta őket össze. Nagyon valószínű a két állatnak ugyan egy fészekhez való tartozása, honnan testi hibáik miatt menekülnök kellett. A hím csak néhány napig élt, a nőtény majdnem egy hónapig.

D. E.

A **Saturnia Pyri** petéiről. A *Saturnia Pyri* nőténye peteit több-kevesebb sorban rakja le. A legnagyobb sorszám 16, a legkisebb pedig 2 volt. A peték száma, mint eddig tapasztaltam 14 és 230 között váltakozik. Megfigyeléseim szerint a peték 87—90 %-ból fejlődik ki a hernyó, tehát 10—13 %-a nem életképes. A később megjelenő nőtények petéinél az arány kedvezőbb. Mint érdekes jelenséget emlitem meg, hogy a legkevesebb petét egy hím szárnyára tojva találtam; a felső sorban 5 az alsó sorban 9 pete volt. A hernyó ezek mindenikéből kifejlődött, tehát az arányszám mint rendkívüliség 100%.

D. E.

A **hangyák életszívóssága**. E tekintetben Fielde kissasszony kísérletezett a *Stenamma fulvum* fajjal. 18 darab közül, melyet négy napig tartott víz alatt, magához tért 17 s életben

maradt 12; 14 más hangya közül, mely 6 napot töltött víz alatt, magához tért 6, de csak egy maradt életben; 12 hangya közül, mely 8 napig volt víz alatt, magához tért 7 darab. Ebből kitűnik, hogy a vízáradasok kevésbé ártalmasok a hangyákra nézve, mintsem gondolnók. Éheztetéssel is kísérletezett ez a hölgy. A hangyákat üvegesébe tette, melyben az állatkák levegőt kaptak és egy darabka spongyából vizet szívhattak. A *Crematogaster lineolata* 30 példánya közül 10 étlen kibirta 10 napig, 1 darab 18 napig. 13 *Camponotus herculeanus pictus* közül elélt 2 : 7, 2 : 14, 1 : 18, 1 : 23, 2 : 24, 1 : 26 és 1 : 29 napig. 9 *Stenamma fulvum* 18! 46 kapig élt; 8 *Camponotus pennsylvanicus* 14—47 napig; *Formica lasioides* 10—39 napig, egyik nőténye pedig 60 napig, a nélkül, hogy a petézést abban hagyta volna. A *Formica fusca subsericea* egyes példányai 71, sőt 110 napig vitték s a kísérletezés befejeztével még életben voltak. Az éhező hangyákon nem látszott meg a fokozatos elgyöngülés, vígan futkostak, míg hirtelen fel nem fordultak. A kegyetlen hölgy végre lefejezett hangyákon is kísérletezett. *Formica fusca* levágott fején a csápok még 7 óra hosszúig mozogtak, fejetlen teste pedig 15 napig élt, egyik *Stenamma*-é 10 napig; 7 *Camponotus* közül 3 : 5, 2 : 21, 1 : 30 és 1 : 45 napig elélt. Rövidebb éltek azok, melyeknek levágták a potrohát; ezek úgy látszik ninesenek tudatában megcsönkítettásuknak, mert folytatják munkájukat. Még öt napig éltek sőt egy *Stenamma*-nőtény még táplálkozott is, 14 napig kihúzta az életet. Általában szívósabbak a nőtények és munkások.

A levéltetvek és a lepkék. A Gubeni „Entom. Zeitschrift“ mult évi 36. számában J a e s c h k e G. „nevezetes megfigyelésről“ számol be, a melyet csalétekekkel való fogás alkalmával tett. Ugyanis veresberkenye bokron (*Sorbus aucuparia*) nagy számú Noctuát és Geometridát vett észre, a melyek a levelek fonák oldalán letelepedtek s onnan cyanüveggel könnyű szerrel voltak elfoghatók. Tüzetesb vizsgálódásra kiderült, hogy a leveleket nagy mértékben ellepték a levéltetvek s ezek kiválasztott nedvét szívták a lepkék s az vonzotta őket. Erre Gillmer M. (ugyanott) megjegyzi, hogy az illető levéltetű alighanem *Aphis Sorbi* volt, és hogy a kislevelű hársfán (*Tilia parvifolia*) augusztusban, mikor annak virágzási ideje rég elmúlt, este gyakran látott Noctuákat, melyeket csakis a levéltetvek (*Aphis Tiliae*) csalogathattak oda. Egyszersmind emlékeztet Schrenk-nek feljegyzésére, a ki Estlandban széleslevelű *Salix*-fajon esténként nágyyszámú Noctuát gyűjtött, melyek a levelek felszínén tartózkodván, a levéltetvek nedvét szivogatták. Ezek a megfigyelések kétségekivül igen érdekesek, de egyáltalában nem újak, a mit J a e s c h e különös kívánságára van szerencsém megjegyezni. Az „Illustr. Zeitschr. f. Entom.“ V. kötetében (1900) ugyanis írtam az 50 év előtti lepkefogás egyik módjáról s előadtam, hogy Franzenau József nagyági bányajagzató, nagy érdemű lepkész, már a mult század ötvenes éveiben a levéltetveket nagy sikerrel használta lepkecsalétek gyanánt. Már nappal megjelölte ő vagy egyik gyakornoka a

fákat és bokrokat, melyeken sok levéltetű élt, s azokra könnyen ráakadtak a hangyák kalauzolása mellett, mert a mely fatörzsön élénken sürgölődtek, ott biztosan nagyobb számban található a levéltetű is. A bokrokat este óvatosan megközelítették, a fákra egyik-másik ifjú fel is mászott s ott eleinte néhány perczig a sötétben megvárta, míg a felriadt lepkék ismét gyülekeztek, a mi csakhamar bekövetkezett. Ekkor a gyűjtő meggyújtotta a bányász lámpást s annak gyöngé fénye mellett fogdosta a levéltetvek hivatlan vendégeit, még pedig apró dobozokkal, melyekbe lepkéket egyen kint belelódította, majd dohányfüsttel megkábította s azután feltűzdelte. Ehhez éles szem és gyors kéz kellett, mert a lepkék egy része a lámpás fényétől elröppent, vagy földre ejtette magát, míg más része ágak és levelek mögé rejtőzött. Ennélfogva szükséges volt, a gyűjtést gyakrabban rövid időre beszüntetni s a lámpást eloltani. A legbővebb zsákmányt a fűzek nyújtották, kivált patakok mentén vagy víz közelében. A rajtok élősködő tetvek a legszivósabb éltek. 1852-ben még karácsonykor is nagy számban voltak láthatók, és még december 18-án is számos lepkét fogtak rajtok. Talán mai nap, a sok mindenféle csalétek mellett is érdemes lenne e tekintetben kísérletet tenni. Ha a dobozkák helyett cyanos üveget s a bányász-lámpás helyett zöld papírral bevont acetylen-lámpást alkalmazunk, alig maradhat el a kedvező eredmény.

A. Aigner Lajos.

Az éjjeli rovarfogás új módjára rájött véletlenül K a r a s e k A. Német Kelet-Afrikában, ugyanis észrevette, hogy az égő lámpa mellett levő vattában megakadtak a rovarok. Azóta a lámpát széles körben körülrakta vattával folytatva egyéb foglalkozását, időről-időre elfogja a megakadt rovarokat. Ez a fogási mód nagyon jól bevált.

Rovarok életkora. Nickerl O. bogarásznál fogságban 7 évig élt egy *Carabus*, melynek a végén már 21 tarsus-íze hiányzott s egyik lába megbénult. Ujabban megfigyelték, hogy egy *Akis* var. *lusitanica* 7 évnél tovább élt és teljesen sértetlen volt. A *Blaps gigas* élél 5 évig.

„**Herkulesfürdői lepkék**“ című közleményünkhez utólag nyert értesítés alapján pótlólag megjegyezzük, hogy Dr. F i s c h e r H. még a *Larentia firmata* Hb. var. *ulicata* Rbr. néhány példányát is fogta; ezek felsőszárnya ibolyásszürke, középtere barna. Ez a fajváltozat eddigelé csak Felső-Ausztriából, valamint eltérő példányokban déli Franezia- és Spanyolországból és Belgiumból volt ismeretes.

Irodalom.

Annales historico-naturales Musei nationalis hungarici. III. kötet. Budapest, 1905. (583 l. 13 tábla).

A Magyar Nemzeti Múzeum természetrajzi osztályának folyóiratából megjelent a III. kötet *Horváth* Géza gondos szerkesztése alatt. A kötet entomológiai tartalma a következő: Csiki Ernő áttekintését adja a Myctaeidák nemeinek, továbbá leírja a következő új hazai bogarakat: *Anophthalmus Birói*, *A. pseudoporoecus*, *Melanophila hungarica*, *Anthaxia salicis* v. *speciosa* és *Ramphus aeneus* v. *pannonicus*. *Horváth* Géza leír új *Berytida*-fajokat, köztük hazai a *Megalomerium brevipes*; ismerteti az *Ommatidiotus*-nem fajait; leír új japán Hemipterákat, valamint új és kevésbé ismert palaearktikus Tingitidákat, köztük új hazai: *Serenthia femoralis* v. *thoracica*, *Dictyonota tricornis* v. *ciour*, *Tingis auriculata* v. *Dauci*, *Physatocheila confinis*, *Monanthia Pntoni* v. *pulla*. *Kuthy* Dezső ismerteti az *Almás*-*Stummer*-féle expedíció Orthopteráit; *Mocsáry* Sándor a M. N. Múzeum *Rhyssa*-fajait, melyek közül leír néhány új hazai fajt is (*Megarhyssa areolata*, *Rhyssa hungarica*). *Szépligeti* Győző ismerteti a tropikus Braconidákat és áttekintését adja a palaearktikus Ichneumonidáknak. Számos külföldi szaktudós ismerteti főleg a M. N. Múzeum gyűjteményeiben foglalt rovarokat. *Theobald* F. V. Culicidákat; *Brauns* H. afrikai *Masaridákat*; *Meunier* F. *Psychodidákat*; *Schouteden* H. a *Coelotichus*-nem fajait; *Bezzi* M. új *Clinocerákat* és *Empididákat*; *Desneux* J. újguineai *Isopterákat*; *Bolivar* J. újguineai *Co-nocephalidákat*; *Brues* C. T. *Phoridákat* (két közleményben); *Montandon* A. L. *Hemipterákat*; *Nobili* G. új *Decapoda*-fajokat (két közleményben); *Melichar* L. pedig új *Fulgoridákat*.

*

Schultze, A., Zur Kenntnis der bis jetzt beschriebenen *Ceuthorrhynchidius*-Arten des paläarktischen Gebiets. (Münchener Koleopt. Zeitschr. III. 1905. p. 1—10).

A palaearktikus *Ceuthorrhynchidius* fajok meghatározó kulcsa, melyben faunaterületünkől a következő fajok vannak felemlítve: *Barnerillei* Gren. (Magyarország, Horvátország), *Thalhammeri* Schultze (Kaloecs), *baldensis* Schultze (Bosznia), *campanella* Horvátország, Dalmácia, Bosznia), *hassicus* Schultze (Dél-Magyarország). A felsoroltak közül a *C. Thalhammeri* új faj, a *C. campanella* és *hassicus* pedig a faunára új. Csiki Ernő.

„ROVARTANI LAPOK“

XIII. Band. 1. 2. Heft. Januar-Februar 1906.

S. 1. **A. Mocsáry**: Über die Bienen. In der zu Szeged 1905. abgehaltenen Versammlung ungarischer Ärzte und Naturforscher hielt Verfasser über die Bienen einen Vortrag. Zunächst konstatiert er den Reichtum der ungarischen Fauna; denn während aus dem Deutschen Reich ca. 400, aus Italien 500, aus Frankreich aber 550 Arten bekannt sind, zählt Ungarn deren 590; in dieser reichsten Bienenfauna Europas sind nicht nur mitteleuropäische und mediterrane, sondern auch Arten vertreten, die aus Süd-Italien, Süd-Frankreich, Algir, aus dem Kaukasus und aus Turkestan beschrieben worden sind. Insgesamt sind bisher ca. 5700 Arten beschrieben. Verfasser glaubt folglich nicht zu hoch zu greifen, wenn er die Anzahl der überhaupt existierenden Arten auf 10.000 schätzt. In der Sammlung des Ungarischen National-Museums sind ca. 2500 Arten, mithin nahezu die Hälfte der bisher beschriebenen repräsentiert, eine Anzahl, deren sich wohl kein Museum zu rühmen hat. Hierauf schildert Verfasser die biologischen Verhältnisse der Bienen und gibt zum Schluss eine Übersicht über die geographische Verbreitung der einzelnen grösseren Gattungen: Die Honigbiene, *Apis mellifica*, ist bis zum 64° n. B. verbreitet; andere *Apis*-Arten kommen nur südlich des Himalaja und auf den Inseln des Stillen Oceans vor. 2. Die Honigbiene wird in anderen Weltteilen durch die *Trigona*-Arten substituiert, die mit Ausnahme von Europa, überall vorkommen, in geringster Zahl in Afrika, in grösster Zahl in Süd-Amerika: die *Mellipoua*-Arten dagegen nur in Süd-Amerika. 3. Die *Bombus*-Arten leben, mit Ausnahme von Süd-Amerika, Australien und den Inseln des Stillen Oceans, überall bis in den hohen Norden, die meisten in Nord-Europa, Nord-Asien und Nord-Amerika, weniger in Süd-Asien und Süd-Amerika. 4. Das Genus *Podalirius* ist überall verbreitet, zumeist in Süd-Europa, Nord-Amerika und im Kaukasus, wenige Arten leben in Süd-Amerika, wo sie und die Gattung *Eucera* durch die *Eulema*-, *Epicharis*-, *Euglossa*- und *Centris*-Arten und deren Parasiten: die *Acanthopus*-, *Mesocheira*-, *Thalassira*-, *Aglae*- und *Evarathe*-Arten substituiert werden. 5. Die meisten *Eucera*-Arten leben in Mittel-Europa, Nord-Afrika und in Sibirien, in Australien fehlen sie. 6. Das Genus *Xylocopa* ist überall verbreitet, am wenigstens in Europa, am meisten in Asien und Afrika. 7. *Ceratina*-Arten gibt es überall, mit Ausnahme von Australien, wo sie von einigen Arten von *Exoneura* substituiert werden. 8. Das Genus *Panurgus* kommt nur in Europa, Nord-Afrika und Nord-Asien vor. Das Genus *Nomia* fehlt in Amerika. 10. Die *Dasipoda*-Arten leben in Süd-Europa und im Kaukasus, eine in Egypten, in anderen Welttheilen fehlen sie. 11. Die *Halictus*-Arten sind auf der ganzen Erde verbreitet, am wenigsten in Afrika und Süd-Amerika, an letzterer Stelle werden sie durch die *Angochloa*- und *Anapostemon*-Arten ersetzt. 12. Die Gattung *Osmia* kommt zumeist in Europa, Nord-

Afrika, im Kaukasus und in Turkestan vor, fehlt aber im südlichen Asien und Afrika. 13. Die Gattung *Megachile* ist überall verbreitet, am meisten in Asien und Afrika. 14. Die meisten *Anthidium*-Arten leben in Europa, im Kaukasus, in Algir und Nord-Amerika, in Australien und auf den Inseln des Stillen Oceans fehlen sie gänzlich. 15. *Coelocys*-Arten gibt es überall, die wenigsten in Australien. 16. Die Gattung *Epeolus* fehlt in Asien und Australien. 17. Das Genus *Noma* lebt hauptsächlich in Europa, Algir, im Kaukasus, in Turkestan, und Nord-Amerika, in Asien und Süd-Afrika kommen nur einzelne Arten vor.

S. 6. **L. v. Aigner-Abafi**; Die Tagfalter Ungarns. XI. *Colias Chrysothome*, 2—3 Generationen in grossen Exemplaren; *C. Edusa*, 2—3 Generationen, stellenweise sehr grosse Stücke (46—52 mm), ab. ♀ *Pávelli* Aig. mit ganz schwarzem Saum (ohne gelbe Flecken) bei Budapest, ebenso selten ab. *helicina*, häufiger ist ab. ♀ *Helice*; *C. Myrmidone* 2 Generationen, ab. *flavescens* bei Mehádia, ab. ♀ *alba* nur in Oberungarn.

S. 10. **Dr. E. Vängel**: Beiträge zur Insektenfauna von Ungarn. IV. *Coleoptera*. 1158 Arten mit 4267 Fundorten-Daten aus allen Teilen Ungarns.

Kleinere Mitteilungen.

S. 42. **L. v. Aigner-Abafi**: *Insektenschädlinge der Akazie II*. Ausser den bekannteren Lepidopteren-Arten hat Verfasser noch folgende an Akazien beobachtet: *Cossus cossus* L. lebt zuweilen im Stamen und ist sicher schädlich; *Orygia antiqua* L. tritt in 3 Generationen auf, gleichfalls schädlich; *Amphidasia betularia* L. tritt zeitweilig in grosser Menge auf und entblättert die Zweige; *Biston hirtaria* Cl. zehrt ebenfalls an den Blättern, dürfte aber wenig Schaden verursachen.

S. 43. **E. D.** Von *Polistes gallica* fand Verfasser zwei verkrüppelte Exemplare und vermutet, dass selbe aus dieser Ursache aus dem Nest entfernt wurden.

S. 43. **E. D.** Die Eier von *Saturnia Pyri* (zwischen 14—230 St.) werden meist in 2—16 Reichen abgelegt, die wenigsten fand Verf. an dem Flügel eines *S. Pyri* ♂, 87—90. ausnahmsweise auch 100% sind lebensfähig.

S. 43. *Die Lebenszähigkeit der Ameisen* nach den Experimenten von Miss F i e l d e.

S. 44. *Die Blattläuse als Köder*. G. J a e s c h k e berichtete über Noctuen, die den Saft der Blattläuse saugten: Verf. erinnert hiezu, dass *Franzenau* in Siebenbürgen den Fang an Blattläusen ganz systematisch betrieben habe. (Illustr. Zeitsch. f. Entom. V. 1900).

S. 45. *In Herkulesbad* fing Dr. H. F i s c h e r *Larentia firmata* var. *vilcata*, bisher in Ungarn nicht beobachtet.

Literatur.

- S. 46. *Annales hist.-natur. Musei nation. hung.* Bd. III. 1905.
S. 46. S c h u l t z e, A., *Ceutorrhynchus*-Arten etc.

Entomologiai művek.

Általános. *A Magyar Birodalom Állatvilága.* (Fauna Regni Hungariae). III. kötet. Arthropoda. Kiadja a k. m. Természettudományi Társula Ára 35 kor., társulati tagoknak 20 kor. — *Kárpáti E.* Állatmuzeum, utasítás állatok kitömésére s eltartására, és csontvázak készítésére, ábrákkal 1 kor. 40 fill. — *Bein K.* A kis rovargyűjtő. Utasítás a kiválóbb rovarok megismerésére és gyűjtésére 2 kor. — *Szekeres F. Ö.* A rovargyűjtő 1 kor. 60 fill. — *Lejtényi S.* Rovargyűjtő. Segédkönyv a középiskolai ifjuság számára, kötve 1 kor. — *Kriesch J.* A rovarok világa. 16 ábrával 80 fill. — *Kirándulók* zsebkönyve. 70 rajzzal, kötve 3 kor. 50 fill. — *Dr. Leudl A.* Rövid útmutatás a természetrajz gyűjtemények konzerválásához 80 fill. — *Dr. Daday J.* Rovartani műszótár 1 kor. 60 fill. — *Hoffer,* Praxis der Insektenkunde. 3 kor. — *Kolbe,* Einführung in die Kenntniss der Insekten 17 kor.

Hymenoptera. *Mocsáry S.* A magyar fauna fémdarazsai 2 kor. 40 fill. A magyar fauna másnejű darazsai 2 táblával 1 kor. 20 fill. Adatok Magyarország fürkész darazsainak ismeretéhez I. 1 kor. 20 fill. Földünk témdarazsainak magánrajza 40 kor.

Lepidoptera. *Bein K.* A kis lepkegyűjtő. A lepkék ismertetése és gyűjtése 2 kor. — *A. Aigner L.* A lepkészet története Magyarországon 3 kor. — *Aigner-Pável-Uhryk,* Magyarország lepkéinek jegyzéke 5 kor. — *Berge,* Schmetterlingsbuch 8. Aufl. 1300 Abb. auf 50 farb. Tafeln 25 kor. 20 fill. — *Hofmann,* Die Gross-Schmetterlinge Europas 2. Aufl. 2000 Abb. auf 71 farb. Tafeln 30 kor. Die Raupen der Gross-Schmetterlinge Europas 1900 Abb. auf 50 Tafeln 30 kor.

Diptera. *Tömösváry Ö.* Egy tömegesen tenyésző légyfaj az Alsó-Duna mellékeiről 3 tábl. 60 fill. — *Kertész K.* Catalogus Tabanidum orbis terrarum universi 6 kor.

Coleoptera. *Török P.* Bogár-határozó 2 kor. 80 fill. — *Bein K.* A kis bogárgyűjtő. A bogarak ismertetése és gyűjtése 2 kor. — *Calwer,* Käferbuch 5. Aufl. mit 48 color. Tafeln 24 kor. — *Seidlitz,* Fauna Transsylvanica 12 kor.

Hemiptera. *Dr. Horváth G.,* Adatok a hazai félrópűek ismeretéhez 40 fill. A magyarországi Psyllidákról 40 fill. Az Eremocoris-fajok magánrajza. 2 tábl. 60 fill.

Orthoptera, Pseudoneuroptera és Neuroptera. *Pungur Gy.* A magyarországi tücsöklélek természetrajza 6 tábl. 5 kor. — *Kohaut R.* Magyarország szitakötő-féléi. 3 színes tábl. 2 kor. 60 fill.

Myriopoda. *Dr. Daday J.* A magyarországi Myriopodák magánrajza 4 táblával 4 kor.

Arachnoidea. *Dr. Chyzer K.* és *Kulczyński L.* Araneae Hungaria 3 kötet 24 kor. — *Herman Ö.,* Magyarország pókfaunája 3 kötet, csak a 2—3. kötet kapható 16 kor. — *Dr. Leudl A.* A pókok, különösen a kerekháló-pókok természetes osztályozása 1 kor. — *Karpeles L.* Adalék Magyarország atkafaunájához. 8 táblával 2 kor.

Crustacea: *Dr. Daday J.* A Magyarországon eddig talált szab adon élő evezőlábú rákok magánrajza. 4 tábl. 3 kor. A magyarországi Branchiopus-fajok átnézete. 1 kor. A magyarországi Diaptomus-fajok átnézete 1 kor.

Legújabb árjegyzékem,

mely több ezer, jól meghatározott' és praeparált európai, különösen magyarországi bogárfaj felsorolását tartalmazza, megjelent és kívánatra bérmentve küldöm meg.

Tavarnok, u. p. Nagy-Tapolcsány

Kelecsényi Károly

Magyarország bogárfaunája.

Vezérfonal a magyar korona országainak területén előforduló bogarak megismerésére.

IRTA

CSIKI ERNŐ

A Magyar Nemzeti Muzeumi segédőre.

A három kötetes munka **első** kötete a bevezető morphologiai részen kívül a Caraboideákat és Staphylinoideákat, a **második** kötet a Palpicorniákat, Diversicorniákat és a Heteromerákat, a **harmadik** kötet pedig a Phytophaga, Rhynchophora és Lamellicornia családsorozatokot fogja tartalmazni.

A munka 5 íves füzetekben jelenik meg egy-egy füzet előfizetési ára 2 korona, bolti ára 2 kor. 40 fill.

Megjelent az I. kötet első füzete, mely az általános (morphologiai) részt tartalmazza.

Előjegyzések és előfizetések a szerző ezimére (Budapest, VIII., Nemzeti Múzeum) küldendők.

